

Teden solidarnosti

Poziv IO republiške konference SZDL vsem občanom in delovnim ljudem

Od 26. julija pa do 1. avgusta bo trajal teden solidarnosti, v katerem še bolj odločno poudarjamo potrebo po uveljavljanju solidarnosti kot praktični in globoki humanistični vrednoti, ki se je potrjevala v vsej medvojni in povojni jugoslovanski zgodovini narodov in narodnosti Jugoslavije.

Zato je na svoji seji izvršni odbor republiške konference SZDL pozval vse delovne ljudi in občane k čim večjemu odzivu ob tednu solidarnosti.

Tako je bilo na primer poudarjeno, da z zakonom o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč uresničujemo ustavno načelo o solidarnosti delovnih ljudi, prav v tednu solidarnosti pa je potrebno še močneje poudarjati in širiti individualno in

kolektivno solidarnost. Vendar gremo v tem tednu še dlje od razsežnosti, ki jih predpisuje zakon. Zato bo v tem času Socialistična zveza med drugim zagotovila tudi celovito informiranje delovnih ljudi in občanov o načinu oblikovanja sredstev solidarnosti in prav tako o njihovi uporabi.

Sem sodijo tudi najrazličnejše akcije kot so prostovoljno zbiranje denarja, obleke, gradbenega materiala, organiziranje delovnih akcij itd.

Naj spomnimo, da 26. julij ni naključno izbran datum, kajti tega dne pred 12. leti se je rušilo Skopje v katastrofalnem premiku zemeljskih plasti. Njegova hitra obnova pa je bila mogoča le s solidarnostno akcijo vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti.

PRED PTUJSKIM OBČINSKIM PRAZNIKOM

V spomin na tragičen dogodek, ko je 8. avgusta 1942 leta v bitki pri Mostju izkpravela Slovensko-goriška četa, praznujemo občani ptujske občine svoj občinski praznik. Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku bo letos v obnovljenem zadržnem domu v Grajeni.

Priprave na letošnji praznik so v zaključni fazi tako, da je že znan program praznovanja. O nekaterih objektih, ki jih bomo svečano predali v uporabo ob občinskem prazniku, smo že pisali, tokrat se bomo ustavili ob prenovljenem zadržnem domu v Grajeni. O njem nam je pripovedoval Mirko Vautpitič, predsednik zbora delegatov v Grajeni in član odbora za organizacijo proslave občinskega praznika občine Ptuj.

Začetek gradnje zadržnega doma v Grajeni sega že v leto 1948, ko so si krajanji s prostovoljnimi delom zasilo uredili prostor, ki pa je žal vse do današnjih dni ostal delno neizkoriščen. V letu 1970 si je v njem trgovsko podjetje Panonija

uredilo svoje prostore. Zelja krajanov, da se dokončno uredi tudi zadržni dom pa je bila vedno večja. Razpisali so referendum, v katerem so del sredstev namenili tudi za dokončno ureditev zadržnega doma. Na pomoč je priskočila tudi krajevna skupnost Grajena in dolgotrajna želja krajanov se bo te dni uresničila, je povedal Mirko Vautpitič. Nov zadržni dom bo postal središče političnega in kulturnega dela krajanov Grajene.

8. avgusta se bomo torej zbrali v obnovljenem zadržnem domu v Grajeni, da svečano proslavimo svoj občinski praznik s številnimi delovnimi zmaganji. Ob 15. uri bo najprej slovesnost pred domom, sledila bo svečana otvoritev doma in slavnostna seja zborov SO Ptuj. Svečanost bo zaključena s kratkim kulturnim programom, v katerem bodo sodelovali moški pevski zbor Grajena, ki se bo to pot prvič predstavil širšemu krogu, gosta iz Maribora, Hermina in Boris Kočevar ter godba na pihala DPD Svoboda iz

PRIPRAVE NA PRAZNIK OBČINE PTUJ, 8. AVGUSTA

Občina Ptuj bo letos slavila svoj praznik 8. avgust s številnimi prireditvami in novimi delovnimi zmaganji, ki so plod dela delovnih ljudi in občanov ptujske občine. Organizacijski odbor pri izvršnem svetu skupščine občine Ptuj je na tretji seji dokončno potrdil program prireditev v počastitev praznika občine Ptuj in 33. obletnice junaškega boja Slovenskogoriške - Lackove čete v Mostju.

PROGRAM PRIREDITEV

PODLEHNIK, 27. julija 1975 ob 13.30 uri ob ribniku: PADALSKI SKOKI V VODO ZA PTUJSKI PREHODNI POKAL, ki jih organizira Aeroklub Ptuj.

PTUJ, 28. julija 1975 ob 17. uri v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra, otvoritev razstave: 50 LET GLASILA KOMUNIST, ki jo organizira Komite Občinske konference ZKS Ptuj. Razstava bo odprta do 9. avgusta 1975.

PODLEHNIK, 3. avgusta 1975 ob 7. uri ob ribniku: TEKMOVANJE V ŠPORTNEM RIBOLOVU, ki ga organizira Občinska ribiška zveza Ptuj in Ribiška družina Ptuj.

ROGOZNICA, 3. avgusta 1975 ob 8. uri v Kuharjevem godzu ob Dornavski cesti: TEKMOVANJE V STRELJANJU NA GLINASTE GOLOBE ZA PREHODNI POKAL OBČINSKEGA PRAZNIKA, ki ga organizira Lovska družina „Jožeta Lacka“ Ptuj.

GRAJENA, 8. avgusta 1975 ob 15. uri pred zadržnim domom: OTVORITEV OBNOVLJENEGA ZADRUŽNEGA DOMA GRAJENA, ki jo pripravlja Krajevna skupnost Grajena.

GRAJENA, 8. avgusta 1975 ob 15.15 uri v dvorani zadržnega doma: SLAVNOSTNA SEJA SKUPŠČINE OBČINE PTUJ IN VODSTEV DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ OBČINE PTUJ.

PTUJ, 8. avgusta 1975 ob 20. uri na letnem prireditvenem prostoru, Trg svobode: SVEČANA OTVORI-

TEV TRETJIH PTUJSKIH KULTURNIH SREČANJ IN VEČER CRNOGORSKE IN JUGOSLOVANSKE FOLKLORE, v organizaciji Kulturne skupnosti občine Ptuj. Program bodo izvajali člani Kulturno umetniškega društva „Nje-goš“, Cetinje iz SR Črna gora.

PTUJ, 9. avgusta 1975 ob 10. uri ob Čučkovi ulici: OTVORITEV NOVE PTUJSKE ŠPORTNE DVORANE, ki jo pripravlja Telesno kulturna skupnost občine Ptuj.

NOVA VAS PRI PTUJU, 9. avgusta 1975 ob 16. uri ob radijski anteni: OTVORITEV NOVEGA UKV ODDAJNIKA RADIA PTUJ, v organizaciji Radia Ptuj.

PTUJ, 10. avgusta 1975 ob 10. uri ob Mlinski ulici: OTVORITEV LETNEGA KOPALIŠČA TURISTIČNO REKREACIJSKEGA CENTRA PTUJ, ki jo pripravlja Kmetijski kombinat Ptuj. Odprta bosta rekreacijski in otroški bazen.

HAJDOŠE, 10. avgusta 1975 ob 14. uri: OTVORITEV NOVEGA KARTODROMA IN DRŽAVNO PRVENSTVO V KARTINGU, v organizaciji Avto-moto društva Ptuj.

V polnem teku so tudi dela na modernizaciji ptujske tržnice in ceste na Mestni vrh v krajevni skupnosti Grajena.

Osrednja proslava občinskega praznika občine Ptuj je v krajevni skupnosti Grajena. Na slavnostni seji Skupščine občine Ptuj se bo prvič predstavil moški pevski zbor Grajena. Obnovljeni zadržni dom bodo poimenovali po prvoborcu Slovenskogoriške čete, Francu OSOJNIKU. Občani krajevne skupnosti Grajena se zelo marljivo pripravljajo na letošnji občinski praznik, zato bomo o njihovi pripravi pisali posebej pred praznikom.

Z novimi delovnimi zmaganji se bodo delovni ljudje in občani ptujske občine dostojno poklonili spominu na junake, ki so v najtežjih dneh zgodovine jugoslovanskih narodov zbrali največ poguma in vodili težak in krvav boj proti fašizmu, boj za svo bodo in za zmago socialistične revolucije. Letošnji občinski praznik, ki ga praznujemo tudi v okviru proslav 30. obletnice osvoboditve in 25. obletnice delavskega samoupravljanja naj nam bo spodbudnik, da bomo še bolj enotni in strnjeni pri našem delu in boju za dosego najplemenitejših ciljev samoupravnega socializma, ciljev, ki so bili izbojevani v NOB in v povojni graditvi samoupravnega socialističnega družbe.

M G

FELIKS BAGAR

Naloge aktivov komunistov

V četrtek, 17. julija 1975 so se na komiteju občinske konference ZKS Ptuj sestali sekretarji aktivov komunistov, ki delujejo na posameznih področjih dejavnosti. Uvodoma je o nalogah obširneje govoril Dimče STOJČEVSKI, org. sekretar komiteja, ki je razčlenil naloge aktivov komunistov kot oblike organiziranja in delovanja članov ZK na raznih področjih. Predvsem so to naloge na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, javnega obveščanja, športnih delavcev in v raznih interesnih društvih, kot so ribiči, lovci itd. Aktivni komunistov so v ptujski občini ustanovljeni povsod tam, kjer je potrebna organizirana idejno-politična akcija ZK.

Po obširni razpravi, ki se je

nanašala predvsem na materialne probleme v športnih društvih, na naloge aktivov in lovskih družinah in na uspehe aktivov komunistov - ribičev, kjer so prvi v Sloveniji organizirali ribiško družino n delegatski osnovi, so na posvetu sklenili, da bodo poživili delo v vseh aktivih, za kar so neposredno odgovorni sekretarji in člani sekretariata. V ta namen se bodo v septembru in oktobru sestali vsi aktivni, da bodo skupno sprejeli programe svojega družbeno-političnega dela, in da se bodo v bodoče redno sestajali vsaj vsake 3 mesece. Komiteju pa so priporočali, da naj v bodoče redno sklicuje posvete tudi s sekretarji aktivov komunistov.

F. F.

50 LET KOMUNISTA - RAZSTAVA V PTUJU

„Izid „Komunista“ v popolni ilegali 1. januarja 1925, v času najsurovejšega navala reakcije na nas, na delavsko gibanje in delavske množice, je pomenil ohranitev za brezpravne ljudi iz mest in vasi, obenem je bil dokaz neuničljivosti komunistične partije in njene aktivne navzočnosti v političnem življenju domovine.“

(TITO)

Na svojem obhodu po vseh krajih Slovenije se bo razstava: 50 let Komunista in pisane partijske besede - iz Maribora preselila v Ptuj. Svečano bo odprta v ponedeljek, 28. julija 1975, ob 17. uri v razstaviščnem paviljonu „Dušana Kvedra“ v Ptuj. Razstavo skupno pripravljata uredništvo Komunista in komite občinske konference ZKS Ptuj. Na posebno željo komiteja OBK ZKS bo razstava odprta do 9. avgusta, to je v vsem času prireditve ob prazniku občine Ptuj, saj je razstava tudi ena od številnih prireditev občinskega praznika.

Po dogovoru občinskih vodstev ZKS in zveze sindikatov bodo v

času razstave organizirali skupinske ogledne iz delovnih kolektivov, ki jih bodo organizirale skupno osnovne organizacije ZKS in sindikata. Prav tako bodo tudi izkoristili vse seje in sestanke v občinskem merilu za ogled razstave. Zato upajo, da bo kljub poletju, ko je čas dopustov in ko so zaprte šole, obisk takšen kot si ga tako pomembna republiška razstava zasluži.

Pri tem se mora vsak obiskovalec, vsak občan zavedati, da je pred 50 leti postal „Komunist“ glas partije v enem od odločilnih trenutkov njenega boja, da je vseh pet desetletij bil sestavni del celotnega idejno-političnega boja naprednih sil, ki jih je vodila KPJ. „Komunist“

je tudi v marsičem pripomogel k naši politiki neodvisnosti in neuvrščenosti, k boju za mir, enakopravnost in za socializem. Posebno danes je dolžnost članov ZK, posebej pa še vodstvo ZKS, da vsestransko pomagajo pri razvoju informativnih glasil, ki s pisano besedo, z vsestranskim in objektivnim obveščanjem, s teoretičnim in praktičnim tolmačenjem posameznih problemov pomagajo uresničevati interese in cilje naše samoupravne socialistične družbe.

F. FIDERSEK

MLADI NA POHODU AVNOJ-A 75

Letošnji pohod AVNOJ 75 sovpada s praznovanjem 30-letnice osvoboditve in 40-letnice druge pokrajinske konference SKOJ-a. Mladi iz Slovenije bodo tudi letos hodili po poteh slovenske delegacije na II. zasedanju AVNOJ-a. Na svoji poti bodo obiskali znane kraje iz naše revolucionarne preteklosti in zgodovinska obeležja ter tako oživljali revolucionarno tradicijo. Mladi bodo med drugim obiskali Dražgoše, Bazo 20, Bihač, Bosanski Petrovac, Drvar, Glamoč, Jajce, Bugojno, Mrkonjić Grad, Ključ, Sanico in Kozaro; pohod bo trajal od 22. julija do 5. avgusta. Na njem bodo sodelovali mladi iz Slovenije in ostalih jugoslovanskih republik, pokrajin, pripadniki JLA, družbenih organizacij in društev. Organizator pohoda je Republiška konferenca ZSM Slovenije. Mlade iz ptujске občine bosta na pohodu zastopala Marjan Kovačec in Jožica Frideršek. Akcija je vsebinsko zasnovana tako, da uresničuje v svojem delu sledeče cilje: negovanje in razvijanje

revolucionarnih tradicij, krepitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, seznanjanje udeležencev z življenjem v naravi, spoznavanje veščin, pomembnih za ljudsko obrambo, idejnopolično usposabljanje mladih in priprava kadrov za organiziranje tovrstnih aktivnosti v občini.

MG

ZIK VINOJUG GEVGLIJA, TOZD MARIBOR,

zaposli

kvalificirane natakariče
za obrat v Hajdini.

Prošnje vložite na VINOJUG, Maribor, Glavni trg 1.

SLOVENSKA BISTRICA

NEURJE JE NAREDILO VELIKO MATERIALNO ŠKODO

Sreda, 9. julija 1975 bo ostala prebivalcem občine Slov. Bistrica kakor tudi drugih občin severovzhodne Slovenije globoko v spominu. Nenadno neurje z močnim dežjem je v občini Slov. Bistrica prizadejalo delovnim organizacijam, posebej še kmetijskim proizvajalcem veliko škode. Nad bistriškim Pohorjem se je ta dan „utrgal oblak“, kar je povzročilo zelo hitro naraščanje potokov in drugih voda, kar je povzročilo težke posledice. Prebivalci niso pričakovali tako navadno hitrega pritoka vod v nižinske predele, kjer se je zilila na več mestih tudi iz strug. Deževja, kakršnega so bili deleženi ob tej priložnosti prebivalci bistriške občine, tudi starejši prebivalci ne pomnijo že skoraj 40 let. Med močnim dežjem je padala tudi velika toča, ki je oklestila mnoge vinograde in sadno drevje, uničila pa je tudi veliko poljskih pridelkov in površin. Posebno prizadeta so bila območja Tinja, Smartna na Pohorju, Frajhajman in Smrečna, kjer sta toča in dež še posebno močno pustošila.

Močne padavine so povzročile hitro naraščanje hudournikov in potokov na območju celotnega bistriškega Pohorja. Tako je bil tudi primer, da so poplave občutila tudi pohorska naselja, kar je bilo prav gotovo nekaj nenavadnega.

V nižinskih predelih je voda pričela svojo uničevalno pot okoli 18. ure, ta pa je bila še posebno neugodna, ker je s seboj prinašala debele lesene hlode, ki so rušilno moč še povečevali, ali pa so v posameznih krajih zgrajevali kar cele zjove.

Na območju Slov. Bistrice je

najprej poplavilo del IMPOLA, več elektromotorjev je zalilo na bistriški žagi, obrat LIP, kjer so bili poškodovani tudi izdelki v kartonaži in so približno ocenili na 300.000 din škode. Skladišča je zalilo tudi v tovarni olja, ki je tik ob potoku Bistrica, po približni oceni pa je bilo tukaj za okoli 150.000 dinarjev škode. Tudi spodnji del bistriške struge ni vzdržal močnega dotoka, tako so bili poplavljeni spodnji deli bistriške zadržice, poškodovani pa je bilo več zasebnih hiš, ograj in mostov. Velika vodna stihinja je naredila svoje tudi po ulicah mesta Slov. Bistrica, kjer kanalizacija ni mogla sprejeti vse vode.

Veliko škode so naredile tudi vode iz Devine na bistriškem Pohorju, ki se je iz majhnega potoka spremenila v pravo reko, saj je voda narasla za skoraj 3 metre. Potok Polskava je ogrozil promet na glavni cesti Maribor-Ljubljana pri Zg. Polskavi. Ložnica in Dravinja pa sta v bistriški občini naredili največ škode na posevkih v nižinskem predelu občine.

Mogoče bi ugotovljali še večjo škodo, če se vodotoki ne bi tako hitro, kot so narasli, tudi umaknili v normalne mere. Voda je kmalu otekla, ostala pa je velika materialna škoda, ki jo bo v naslednjih dneh težko v popolnosti oceniti. Nenadno neurje je pustilo v gospodarstvu bistriške občine težke posledice, ker je ogrozila doseganje proizvodnih programov organizacij in zasebnikov, pa tudi povečana socialna dejavnost za posamezne družine bo nujna, saj bodo posledice tega neurja občutne še pozno v prihodnjem pomlad.

VH

DELEGATSKO VPRAŠANJE

Delegacija krajevne skupnosti Markovci je postavila vprašanje v zadevi prevoza pridelkov, v glavnem je to seno, prek Drave. Primer je edinstven v občini. V ta namen uporabljajo brod, ki ga vzdržujejo v glavnem kmetje sami. Dravske elektrarne pa so zaradi gradnje GE SD-II, brod premestile. Žadnje spomladansko deževje je uničilo oba mostova in poškodovalo brod. Nastaja vprašanje, ali bo KS Markovci dobila dotacijo na obnovo in vzdrževanje broda, ali so dolžne DE Maribor vzdrževati brod. Prav tako pa prizadeti opozarjajo na morebitno katastrofo, če se bo vodna gladina močno dvignila.

Zanimajo se tudi, kdaj bo

izplačana škoda, ki je nastala zaradi poplav v Markovcih.

Na vprašanje delegacije krajevne skupnosti Markovci, odgovarja oddelek za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj:

Brod, ki povezuje Markovce s Šturmovci, predstavlja povezavo med dvema krajevnima cestama, oziroma potmi, ki sta v upravljanju in vzdrževanju krajevne skupnosti Markovci. Krajevna skupnost mora v okviru finančnega načrta financirati redno vzdrževanje broda. V primeru, da je prišlo na brodu in obeh pristajalnih mostovih do poškodb zaradi gradnje SD-II, so dolžne Dravske elektrarne ugotovljeno škodo odpraviti. Nadaljnje vzdrževanje broda pa zopet bremeni uporabnika, t. j. krajevno skupnost.

Štab za civilno zaščito občine Ptuj je obravnaval probleme visokega vodostaja v Markovcih in nanje opozoril DE Maribor.

Z zgraditvijo akumulacijskega jezera se bodo odstranile nevarnosti poplavl levega in desnega brega Drave v Markovcih.

Štab za civilno zaščito občine Ptuj je bil seznanjen z nastalo škodo pri poplavl v Markovcih in bo odškodninski zahtevek posredoval Dravskim elektrarnam, Maribor.

MG

ŠE O LOKACIJI AKUMULACIJSKEGA JEZERA

Kot smo že poročali, je v torek, 15. julija 1975 na zahtevo Dravskih elektrarn Maribor republiški sekretariat za urbanizem sklical sestanek, na katerem so predstavniki SO Ptuj, Zavoda za gospodarstvo SRS, Zavoda za spomeniško varstvo Maribor, republiškega sanitarnega inšpektorata, Elektro Maribor, zveze ribiških druženj Ptuj in prizadetih KS razpravljali o lokaciji akumulacijskega jezera za hidrocentrale srednja Drava II, ki bi naj bila dokončna za kompletno gradnjo hidrocentrale SD-II. Projekt gradnje predvideva, da bo to akumulacijsko jezero veliko nad 4 kv. metre in bo eno izmed največjih v Sloveniji. Gradnja tega bazena je vezana na videz Ptuja, saj se bo gladina Drave dvignila za 1,30 m. Kaj to pomeni? Pomeni zahtevo po zgraditvi višjega obrežja, videz mesta pa se bo spremenil. Obrežje, ki bo betonske izvedbe, bo segalo od sedanjega železniškega in cestnega mostu do starega dela mesta. Zavarovano bo s posebno ograjo, na njem pa bo urejena sprehajalna pot. Pričakovati je, da bo zaradi gradnje obrežja sedanji park zelo uničen; izdeluje pa se že tudi poseben projekt za ureditev kanalizacije v mestu, na levem in desnem bregu Drave. Po predvidevanjih bo kanalizacija levega brega Drave potekala s posebnim

kolektorjem ob sedanjem parku mimo železniškega mostu in izliva sedanje Grajene. Ta celotna kanalizacija se bo nato prek Drave združila s kolektorjem z desnega brega Drave, nekoliko nižje od sedanjega poligona JLA pa bo zgrajena čistilna naprava, iz katere bo nato čista voda tekla po posebnem kanalu v podnožju jezua v Markovcih. Tudi za ribji zarod bo poskrbljeno, saj bo akumulacijsko jezero imelo posebno ribjo stezo, ki se bo vključila v potok Studenčnico, ki bo tako dodatno dobivala večjo količino vode. Projekt tudi predvideva delno spremembo potoka Grajene, v katerega bodo položene posebne drenažne cevi, ki bodo varovale pred odvečno vodo, da se le-ta ne bo razlivala in da podtalnica ne bo prodirala v naša naselja. V razpravi so posamezne institucije dale svoje pripombe, ki bodo upoštevane pri izdajanju odločbe o lokaciji akumulacijskega jezera. Gladina Drave se bo z zgraditvijo akumulacijskega jezera zelo povečala, možno poplav bo torej večja, zato bo naša akcija v bodoče usmerjena v zaščito Ptuja pred poplavami. Zgraditev akumulacijskega jezera bo dala Ptuj nov videz, hkrati pa bo prispevala h kompletni ureditvi mestne kanalizacije. MG

25 let AMD „Boris Vinter“ v Poljčanah

V nedeljo, 13. julija je slavilo AMD „Boris Vinter“ v Poljčanah 25 letnico delovanja. Prve korake na področju organiziranega delovanja in združevanja voznikov motornih vozil so v Poljčanah naredili še kmalu po vojni. Februarja 1949 pa so pri takratnem okrajnem odboru Poljčane ustanovili prvi krožek AMD.

Ze 12. aprila 1950 pa so ustanovili današnje društvo AMD „Boris Vinter“ Poljčane, ki je šlo takrat 26 ustanovnih članov. Danes društvo šteje že 190 članov, v svoje vrste pa vključuje z vsakim letom nove člane in mlade iz osnovnih šol Poljčane ter Makole, to je iz

sov in spretnostne vožnje s kolesi, kjer mladi Poljčančani osvajajo tudi vidna občinska in republiška priznanja. Vedno, ko izidejo nova prometna pravila, AMD organizira za svoje člane predavanja, aktivno pa se vključuje tudi v vsa dogajanja na družbenopolitičnem in akcijskem področju kraja. Skupno z gasilci so si pred leti zgradili v središču Poljčan svoj dom.

Da bi kar najbolje proslavili svoj jubilej, 25 letnico delovanja, je društvo pripravilo v nedeljo, 13. julija 75 svečanost, ki so jo pričeli že v jutranjih urah s povorko motornih vozil in kmetijske mehanizacije. Po povorki je bil avto rally s

Skupna manifestacija članov AMD Poljčane in Slov. Bistrica

področij, ki jih zajema dejavnost AMD Poljčane. Vsled širših oblik delovanja društva, je zadnjih nekaj let opaziti vključevanje večjega števila žensk, predvsem v šolah za voznike amaterje.

Med najpomembnejšimi dejavnostmi društva so avto šole, ki je v minulih 25 letih usposobila nad 3000 občanov za voznike motornih vozil vseh kategorij. Prirejajo tudi spretnostne vožnje, vsako leto organizirajo lov na lisico, organizirali so že pet avtodirk, člani v okviru turističnega izletništva obiskujejo sorodna društva v Sloveniji in Jugoslaviji, za učence osnovnih šol organizirajo pouk prometnih predpi-

spretnostnimi vožnjami. Udeleženci so vozili iz Poljčan do Slov. Bistrice in v Makole. Popoldne pa so se pomerili še v polzevi vožnji. Osrednja svečanost tega dne je bila popoldne ob 17. uri, ko so razglasili zmagovalce tekmovanj, jim podelili pokale in priznanja. Desetim članom AMD Poljčane so ob tej priložnosti podelili častne znake AMZS, štiri člani so sprejeli posebna republiška priznanja za delovanje v AMD, podelili pa so tudi srebrno plaketo AMZS. Društvo je ob tej priložnosti 20 svojim članom podelilo še priznanje in pohvale za delo v društvu.

VH

IZVOZ POD

PRIČAKOVANJI V BISTRŠKI OBČINI

Na zadnji seji zborov skupščine občine Slov. Bistrica so med pomembnimi pokazatelji obravnavali tudi trenutno stanje izvoza in uvoza v občini. Ob tem so ugotavljali, da letošnja izvozna dejavnost ne izpolnjuje načrtovanj v začetku leta. Danes ugotavljajo, da vrednost izvoza v občini sicer presega vrednost uvoza, medtem, ko je položaj veliko bolj zaskrbljujoč ob pogledu na podatke, da je izvoz bistriških gospodarskih organizacij v letošnjem prvem četrtletju dosegel samo 17 odstotkov celotnega plana. Ob tem je potrebno tudi poudariti, da so zaloge v prvem četrtletju v primerjavi z istim obdobjem lani večje kar za 70 odstotkov. Ob tem je bila v najslabšem položaju TOZD Opekarna Pragersko, ki je še do nedavnega imela na zalogi celotno polletno proizvodnjo. V nezavidljivem položaju pa je tudi največji izvoznik območja občine Slov. Bistrica IMPOL, ki ima trenutno kar 68 odstotkov zalog, ki se kažejo predvsem v zalogah surovin. VH

Novo v KS Ptuj

Te dni je v KS Ptuj zelo živahno, delo je v polnem razmahu. Začeli so z uredništvom glavnih programskih del, zapisanih v letošnji delovni program; to je predvsem urejanje nekaterih ulic in cest v Rabelčji vasi, ceste proti Štukom in nekaterih cest v naselju Spuhlja.

KS Ptuj sodeluje kot sofinancer gradnje novega otroškega vrta Marlesovega tipa, v katerem bo našlo varno zavetje 176 otrok. Gradnja bo verjetno končana v septembru.

Tudi KS Ptuj pospešeno izdeluje srednjeročni načrt razvoja KS Ptuj od 1976 do 1980. leta; delo je v zaključni fazi. MG

GASILCI V TRGOVIŠČU SO PRAZNOVALI

Preteklo nedeljo bi lahko mirno imenovali „gasilsko nedeljo“, saj so poleg gasilcev v Moškanjih praznovali še gasilci v Trgovišču. Člani GD Trgovišče so praznovali 80-letnico svojega uspešnega dela, združeno z občinskim praznovanjem gasilcev občine Ormož. Gasilsko društvo Trgovišče se ponaša kot prvo tovrstno društvo s slovensko komando v okolici. V sklopu svojega praznovanja so razvili gasilski društveni prapor, pripravili sprejem in pogostitev za najstarejše gasilske člane in člane iz občinske gasilske zveze Ormož. Ob tej priložnosti so imeli tudi slavnostno sejo, na kateri so podali kroniko gasilskega društva, ki je bilo ustanovljeno leta 1895 zaradi velikega požara v Mihovcih, ko je gorelo pri Hrčičevih. Zaslužnim članom so podelili plamenice III. stopnje, ostali člani pa so dobili za svoje dolgoletno delo (od 10 do 50 let) priznanja.

Kot pokrovitelj proslave so sodelovali Ludvik Sok, Franc

Cvetko in Rozika Antolič. Da bi bilo slavlje popolnejše, so obnovili celotno zunanjo stran doma, ki ima na pročelju redek gasilski znak in spominsko obeležje padlih gasilcev iz svetovne vojne. V celodnevem praznovanju so vključili še razna tekmovanja, nedvomno pa je največ pozornosti vzbudila velika sektorska

vaja z zračnim napadom ob pomoči okoliških gasilskih društev. Prireditve v Trgovišču se je udeležilo 22 gasilskih društev iz ormoške občine. Svoje praznovanje so gasilci iz Trgovišča zaključili z zabavo, ki je trajala vse do zgodnjih jutranjih ur.

MG

30. julija bodo zasedali zbori SO Ptuj

13. seja zborov SO Ptuj bo 30. julija 1975 v Narodnem domu v Ptuj. Zbori bodo najprej zasedali skupaj in spregovorili o oceni gospodarskih gibanj za obdobje 1/1 do 31/5 1975 ter o stanju na področju planiranja. Na to bodo z delom nadaljevali na ločenih sejah. Svoja zasedanja bodo, kot je že v navadi, zaključili z delegatskimi vprašanji. Več o posameznih točkah dnevnega reda bomo zapisali v prihodnji številki! MG

OBVESTILO

Obveščamo prebivalce mesta Ptuj in druge, da je novozgrajena transformatorska postaja pri Tehnoservisu ob Ormoški cesti v Ptuj pod napetostjo.

Vstop v transformatorsko postajo in bližanje delom pod napetostjo je nevarno za življenje.

Za lepši Majšperk

Majšperk se skupaj z naseljem Breg, kjer sta dva industrijska obrata, v zadnjih letih lepo razvijata. Novo šolsko in obnovljeno staro šolsko poslopje, telovadnica, stanovanjski bloki in vedno več novih zasebnih stanovanjskih hiš dajejo Majšperku videz že razvitejšega kraja. Tako mnenje dobi človek, ko opazuje naše naselje iz bližnjih gričev ali „ptičje perspektive“. Če pa greš skozi naselje (domačini tega navadno ne opazijo), pa dobi človek občutek dokajšnje brezbriznosti krajanov za lepši videz svojega kraja. Na vsakem koraku je lahko opaziti napolnjene občestne jarke z odpadnim papirjem, pločevinasto in plastično embalažo ter smrdljivo gnojnico in odlpakami, ki se odteka v občestne jarke pa tudi na cesto, ker kanalizacija ni urejena.

Pred trgovino „Mercator“ na Bregu, mesnico in frizersko delavnico kakor tudi pred kinodvorano so same mlakuže, ker nihče ni pripravljen žrtvovati nekaj sredstev za navoz gramoza in peska, da bi luknje zadelali. Prostor pred lokali je navadno dobesedno postlan z embalažo sladoleda in lučk ter cigaretnehi škotel, da o raznih zamaških steklenic, cigaretnehi ogorkov in vžgalic niti ne govorimo. Na Bregu je skoncentrirana trgovina in druge dejavnosti. Javnega stranišča ni; tudi nobenega

gostinskega lokala in se ljudje, ki se tre nutno zatečejo v trgovino, mesnico ali frizerju poslužujejo za opravljanje svojih človeških potreb kar žive meje. Poglavje zase je desna obala reke Dravinje pred Tovarno volnenih izdelkov, kjer je skladišče odpadkov, kar je posebno vidno, ko odpade listje z dreves ob Dravinji.

Prebivalci starega dela Majšperka v tako imenovanem „središču“ tudi zelo malo dajo na zunanji videz svojih hiš in gospodarskih poslopij. Neurejene in razpadajoče fasade, razmetana dvorišča in razlivajoča se gnojnica iz neurejenih gnojnih jam ni spodbudna slika za posamezna gospodarstva.

Izhajajoč iz tega, da je urejeno okolje tudi zdravo okolje, je predstvo krajevne organizacije Rdečega križa v Majšperku na svoji zadnji seji obravnavalo tudi vprašanje onesnaženja okolja v Majšperku ter prišlo do zaključka, da bi s sodelovanjem vseh dejavnikov kot so krajevna skupnost, gospodarske organizacije in šola, posebno pa vsak posameznik, ki živi ali prihaja v Majšperk po vsakodnevni ali občasnih opravkih s svojim odnosom do okolja lahko dali Majšperku lepši in prijetnejši videz. Nihče z občine ali republike nam ni nastal naših cest, jarkov iz dvorišč z raznimi odpadki; zato smo krivi krajanji sami in moramo biti tudi v stanju, da že enkrat pred našimi pragi temeljito pometemo.

Krajevna organizacija RK
Majšperk

Stojnci vabijo na žetveno prireditev

27. julija 1975

Vaška skupnost Stojnci pripravlja v organizaciji Gasilskega društva Stojnci za nedeljo, 27. julija 1975 ob 14.30 za zaključek žetve velik sprevod po vasi na motornih in vprežnih vozilih s prikazovanjem žet ene mehanizacije in prvotnega načina žetve in mlatve na Ptujskem polju pod parolo: „Žetev pri nas nekdanj in danes.“

V tem sprevodu bodo nastopili sovaščani, odrasli in mladina, prvi s prikazovanjem ročne žetve in mlatve s cepmi, mladi pa kot strojniki na sodobnih kmetijskih strojih. Letošnja prva tovrstna prireditev ima namen obuditi spomin na čase, ko je pomenil tudi najmanjši pridelek žitaric lasten kruh z lastnega polja ali pa iz deleža na mlatvi pri kmetih, ki so prepuščali mlatve družinam z malo ali brez zemlje proti merici. Vsaki 11. mecl je bila merica mlatičev. 10

GORELO JE NA PTUJSKI GORI

Prejšnji teden je strela zanetila požar na gospodarskem poslopiju Elizabete Planinc na Ptujski gori. Strela je udarila v gospodarsko poslopje in ogenj je popolnoma uničil poslopje, kmečko orodje ter večjo količino sena. Po ocenah znaša škoda okrog 100 tisoč dinarjev.

k.z.

pa lastnikovih žitaric. Iz leta v leto so prihajale mlatit iste družine, otroci in odrasli; otroci za zlaganje in dajanje snopja, odrasli kot mlatiči, najprej s cepmi. Mlattev na lesenem podu se je slišala daleč. Če so mlatili štirje, se je slišalo štirkanje cepičev ali šestkanje. Ščasoma je prišel na vrsto „gepl“, ki sta ga gnala konja ali pa stroj, ki so ga gnali moški, dva z vsake strani, pa tudi ženske, ko je primanjkovalo moških.

Kombajn je najnovejša tehnična pridobitev in pomoč, ki žanje, mlati, veje, polni vreče in tlačil ter veže slamo. Vse to delo se opravi že na njivi ali pa doma na dvorišču, kjer so spravili snopje domov. Letos je bilo zopet precej žetja s srpi ali košnje s kosami, ker je bilo težko čakati na vrsto pri kombajnu.

Predsednik pripravljalnega odbora Janez Solina je dejal, da želijo letošnje prvo žetveno prireditev dobro organizirati v pričakovanju na mnogo udeležencev – gledalcev iz domače in sosednih vasi, pa tudi iz Ptujja in od drugod.

Leta 1972 je proslavljalo GD Stojnci 50-letnico obstajanja. Tudi takratni sprevod gasilcev po vasi se je odlično obnesel. Mimo množice na obeh straneh ceste po vasi je korakala mladina in veterani iz gasilskih vrst. Še več gledalcev pa pričakujejo sedaj, ko bo zopet nekaj novega, vabljivega in zanimivega.

J. V.

TUDI UPOKOJENCI PO POTEH AVNOJ-A

Znova smo obiskali klubske prostore ptujskih upokojencev v Aškerčevi ulici v Ptujju. To pot iz razloga, da jih povprašamo o njihovem delu in načrtih v prihodnje. Mihael Guček, predsednik občinske podružnice Društva upokojencev Ptuj je povedal, da spada med pomembnejše naloge društva v tekočem obdobju obhod zgodovinskih krajev NOB; to je delež upokojencev v okviru proslav 30-letnice osvoboditve in zmage nad fašizmom. Program izleta so že določili. Katere kraje bodo obiskali v času svojega tridnevnega izleta, ki se bo začel 4. septembra, boste izvedeli iz tega zapisa. Izlet bodo pričeli z ogledom zloglasnega taborišča v Jasenovcu in novega spomenika padlim borcem na Kozari. Prenočili bodo v Banja Luki; naslednji dan pa bodo obiskali zgodovinsko mesto Jajce, kjer si bodo med drugim ogledali tudi muzej II. zasedanja AVNOJ-a. V bližini so jezera reke Pljive in znameniti mlini ter vodopadi, tudi te bodo obiskali. Ob zaključku izleta pa bodo obiskali še Drvar, kamor bodo pripotovali po cesti AVNOJ-a in obiskali še znamenito Titovo pečino, Bihač z muzejem I. zasedanja AVNOJ-a. V Bihaču bodo prenočili, nakar bodo izlet zaključili z ogledom Plitvičkih jezer.

Cena izleta, v katero je vračunana cena prevoza s polpenzijskimi uslugami (zajtrk in večerja) ter vstopnice za ogled različnih muzejev, je 550.- dinarjev. Upokojenci lahko plačajo tudi v dveh obrokih. Občinska podružnica Društva upokojencev Ptuj, vabi svoje člane in člane ostalih podružnic v občini Ptuj, da se polnoštevilno udeležijo tega izleta. Svoje odločitve prijavite v tajništvo občinske podružnice Društva upokojencev do vključno 4. avgusta 1975.

MG

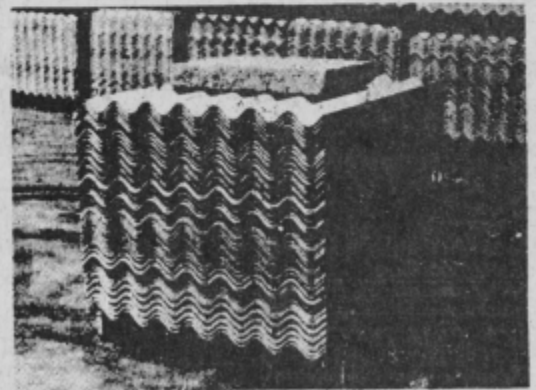
Les

LESNO INDUSTRIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE • PTUJ

- posl. „Gramat“ na Rogozniški cesti 4, v Ptujju
- posl. „Kurivo“ v Kidričevem in
- posl. „Breg“ na Zadružnem trgu 9 v Ptujju

PRIPOROČAJO CENJENIM KUPCEM

NAKUP ZIDNE
IN STREŠNE OPEKE
VSEH VRST

Priporočajo se kolektivi poslovalnic GRAMAT, BREG Ptuj, KURIVO, Kidričevo

OBVESTILO

Obveščamo prebivalce naselij **Cvetkovci, Gorišnica, Formin, Placarovci in druge**, da je visokonapetostni električni vod Cvetkovci-Formin, za potrebe izgradnje strojnice HE SD II pod napetostjo.

Plazanje po drogovich je nevarno za življenje.

70 LET GD MOŠKAJNCI IN III. LUKARSKI PRAZNIK

VSE ZA IZBOLJŠANJE ŽIVLJENJSKIH POGOJEV KMETIJSKIH DELAVCEV IN PREBIVALCEV NAŠIH VASI

Lepo sončno vreme je veliko prispevalo, da je proslava 70-letnice gasilskega društva, združena s III. lukarskim praznikom, uspela. GD je v nedeljo, 20. julija praznovalo 70-letnico svojega humanega poslanstva. V zgodovino se je zapisalo z ustanovitvijo marca 1905. Leta ob ustanovitvi je štel 26 članov. V času svoje ustanovitve so postavili zahtevo po slovenskem poveljevanju in jo po enem letu svojega dela tudi uveljavili. Nekaj iz kronike GD Moškajnci: Prvo motorno brigadno so dobili leta 1906, gasilski dom s postavili v 6 tednih istega leta. I. svetovna vojna je njihovo delo močno okrnila in je po vojni znova oživelo. Že leta 1936 so postavili stolp za sušenje cevi in za sirenno. Sledila je II. svetovna vojna, ki je tako kot I. svetovna vojna delo GD zavrla. Društvo je znova v polni meri zaživelo po osvoboditvi. V 30 letih svojega dela so dosegli številne delovne zmage, med drugim zgradili tudi novi gasilski dom, v 240 primerih so reševali imetja in življenja pred ognjenimi zublji in ob različnih elementarnih nesrečah. Danes šteje društvo 132 članov, od tega aktivnih 58, 10 veteranov, rezervne člane, podporne člane, 2 častnika, 3 podčastnike I. stopnje, 7 podčastnikov in gasilcev. Društvo, ki se je ustanovilo pred 70 leti, je bilo edino na območju današnje KS Gorišnica.

Slavnostni del proslave se je začel z mimohodom gasilskih enot, s kroniko GD Moškajnci in zaključil s podelitvijo diplom, priznanj in značk za požrtvovalno delo v gasilskem društvu. Sledilo pa je praznovanje III. lukarskega praznika.

Letošnji že III. lukarski praznik pod pokroviteljstvom KK Ptuj je potekal pod geslom: „Vse za

izboljšanje življenjskih pogojev kmetijskih delavcev in prebivalcev naših vasi.“ Lukarski praznik pomeni simboličen prikaz običajev prebivalcev s ptujskega polja, kjer živi mnogo kooperantov in kmetijskih delavcev. Luk je kmetijska kultura s področja Ptujkega polja. Prizadevni organizatorji želijo to prireditve ponesti v širši prostor in povečati zanimanje za to kulturo, ki v zadnjem času zelo peša. V bodoče torej želijo, da bi lukarski praznik postal praznik vseh kmetov in delavcev Ptujkega polja. Kroniko lukarjev je podal Ivan Obrat iz Moškajnci. Lukarji na vozovih so nam skušali kar najbolj prikazati težko življenje prejšnji generaciji, ko so vozili luk na vozovih od vasi do vasi, da bi prodali čim več te kulture in tako dobili potrebna sredstva za življenje.

Da je bilo tako življenje grenko, ni trebao sebej poudarjati.

Občudovali smo še spretnost tekmovalcev v pletenju vencev, v katerem je nastopil tudi moški predstavnik. Sodelujoče lukarice pa so zapele značilno pesem „Dere de nam luk obroda.“ Stare plesse so odplesali mladi iz Moškajnci.

Lukarske žene in dekleta v lukarski „opravi“ z obveznim vencem luka okrog vratu ali v roki ter s cekarjem rogozjakom v roki, so se borile za naslov lukarske lepoticice. Največ simpatij si je pridobila Metka Ivančič iz Moškajnci in tako postala lukarska lepota do sledeče lukarske prireditve. Najbolj pogumni pa so se pomerili v jedi luka. Najbolj uspešen je bil Franc Klemenčič iz Tivolc. Mu sploh ne zavidam uspeha. Ko so izčrpali progama obeh prireditvev, so veselo zaplesali in zaključili: „Na svidenje na IV. lukarski prireditvi!“

Naša arheološka najdišča

(Nadaljevanje)

Severno cesto lahko zasledimo že na vzhodnem robu Moškajnci, kjer sedanja cesta zavije proti jugovzhodu v Gorišnico, rimska pa se je nadaljevala premočrtno prek današnjih travnikov in njiv. Že tam na začetku prečka njeno traso struga stare Pesnice in možno je, da je bilo tako že v rimskem času. To bi pomenilo, da je bil most čez Pesnico zgrajen nekje pri domačijah Toplakovich in Podplatinovich. Dokler ne bodo našli njegovih zanesljivih ostankov, obstoja tudi možnost, da je tekla rimska cesta v Gorišnici najprej ob Pesnici ter jo prekoračila šele na vzhodni strani vasi, saj ne poznamo zaporedja in starosti sedanjih opušenih starih strug. Vsekakor je rimska cesta na treh mestih oarajena tudi onkraj Lengrave in sicer

pod dovodnim kanalom bodoče elektrarne.

Čeprav v Gorišnici ni bilo ob nobeni cesti kakšne obcestne postaje, je ob južnem obrobju severne trase le stala tudi neka rimska stavba. Tam so na vzhodnem robu vasi na Valenkovi njivi še vidni sledovi zidanih temeljev, ki pa so jih večinoma že izkopali in je danes videti le raztresene kamne in rimsko opeko. Kakšnih posebnih izročil o tem mestu, kjer je bil pred prvo svetovno vojno še gozdič ni, s poskusnimi kopi pa bi ob primerem letnem času morebiti še bilo mogoče ugotoviti floristični status in tudi pomen te stavbe. Sedaj se zdi najverjetneje, da je bilo tu domovanje kakega zemljiškega posestnika, morebiti vojaškega veterana, ki je po tedanjih običajih dobil

kot zelo izrazit nasip. Ker so na njem danes tudi njive, po katerih orjejo v prečni smeri, so ga polagoma znižali in razvlekli, orna zemlja pa je polna gramoza. Trasa rimske ceste prečka pri Vesenjakovih cestu proti Zamošku in je njene sledove še mogoče opaziti na sosednjem travniku, nato pa je v dolžini 1,6 km vse uničeno od Pesnice.

Južna trasa rimske ceste prihaja v lepo vidni premočrtni smeri sedanjega kolovoza med njivami od Cunkovec naravnost na cerkev sv. Marjete, ki so jo zgradili na rimskem cestišču. Pri kopanju jame za apno v bližini cerkve so nekoč naleteli na „neko zidovje“, česar pa niso naprej raziskovali, zato ne vemo, če so bile tu ob cesti tudi kake stavbe. Izročilo, da stoji cerkev baje na temeljih starega rimskega templja, je bržkone le pripovedka, vendar pa sodi sv. Marjeta med tiste starejše svetnike, ki so jim gradili cerkve predvsem na krajih s starimi „poganskimi“ najdbami.

Vzhodno od cerkve *poteka rimska cesta do križa sredi polja severno ob sedanji cesti proti Forminu. Sprva so njeni sledovi zabrisani, a že nedaleč od šole se pojavi kot nasip, kjer je ob oranju vzdolžnjene trase tudi lepo videti prodni pas njenega gramoznega nasutja. Leta 1974 so tam arheologi presekali njen nasip in ugotovili, da je bilo cestišče nasuto iz 6,5 m široke in 55 cm visoke poasti gramoza. Graditelji so gramoz izkopali kar iz prodnih tal tik severno ob cesti, zato je bilo v profilu še videti sledove 7 m širokega in 90 cm globokega jarka. Pri križu je nasip rimske ceste že nižan, odoran in prekinjen z jamami nekdanjih izkopov gramoza. Od tam dalje ga proti Forminu deloma prekriva sedanja cesta, sedaj pa bo tudi skrit

zemljišče kot nagrado za dolgoletno vojaško službo.

Poleg treh rimskih spomenikov, ki so še vidni in deloma ohranjeni na terenu, hranita ptujski in graški muzej tudi nekaj rimskih najdb, ki so ob raznih prilikah prišle v njune zbirke. Žal tudi o teh ne vemo, kje so jih izkopali in to seveda nekoliko zmanjšuje njihov zgodovinski pomen. V naseljenih krajih in ob cestah se je izgubilo največ novcev in tudi iz Gorišnice še jih je nekaj ohranilo. Med njimi so že v prejšnjem stoletju največ pisali o zlatniku z napisom „Magna urbica“, našli pa so tudi zlatnik cesarja Tita iz 1. stol. Oba novca sta v Gradcu, tam pa so najbrž tudi novci iz časov cesarja Konstantina, ki pričajo, da je bilo tod živahno še v 4. stol., torej vso dobo rimske vladavine na naših tleh. V ptujskem muzeju hranijo tudi oljenko in lonec. V Ferkovih zapiskih iz leta 1890 pa je vest, da je v „občinskem nasipu“, kar pomeni morebiti nasip rimske ceste ob Lengravi, kopal trgovec Mikl. Ta naj bi bil pri tem našel rimsko opeko, ostanke malte, železno ostrogo in spono, bronasta novca cesarjev Domicijana in Antona Pija iz 1. stol. ter seveda črepinje glinastih posod.

Ferk je severno od rimske ceste opazil tudi „taborišče“. Zares je še danes tam nedaleč od nove Pesnice z gajem porasel pravokoten prostor, ki je na treh straneh obdan z jarkom in okopom. Na ravnici znotraj okopov ni videti ničesar, zahodna stran pa ima prost dostop. Kdaj je ta okop nastal, se ne ve, a bi se morebiti dalo dognati z arheološko lopato. Najbrž gre za kakšno mlajšo tvorbo velikosti 17 x 30 m, ki se sredi njiv začuda ohranila, ker jo še danes varuje drevje.

Stanko Pahič

Kmetijski kombinat, TOZD Farma prašičev

razpisuje delovno mesto

KNJIGOVODJE OSEBNIH DOHODKOV IN VODJO HRANILNO-KREDITNE SLUŽBE.

Pogoj: ekonomski tehnik.

Vloge pošljite do 5. avgusta 1975 kadrovski službi KK Ptuj, Muzejski trg 2.

Jože Matjašec zadnji kolar v Črešnjevcu

V vasi Črešnjavec pri Slov. Bistrici je prenehal s svojo kolarsko obrtjo še zadnji obrtnik te vrste. Več vzrokov je bilo za njegovo odločitev, osnovna pa so bila leta in vse hitrejši prodor kmetijske mehanizacije na vasi.

Jože Matjašič se je z kolarstvom

Jože Matjašič ob enem od svojih zadnjih izdelkov.

pričel seznanjati že kot 14-letni fant, ko se je pričel učiti kot vajenec pri svojem očetu Jakobu. Takrat je bilo dela dovolj in ni bilo razloga, da tradicije svojega očeta ne bi nadaljeval. Bilo je to pred 52 leti, prav toliko let pa se je Jože z kolarstvom kot obrtnik v Črešnjevcu tudi ukvarjal. Leta 1939 je prevzel obrt od svojega očeta. Kljub temu da je v vsem obdobju svojega delovanja izučil nad 20 mladih kolarjev, je sedaj ostal brez naslednikov. Skoraj vsi so se preusmerili v industrijo. Starejši, ki jih v njegovih letih ni bilo malo, so že pred njim to obrt opustili ali pomrli.

Leta 1974 je poslednjič donelo leseno kladivo po mojstrsko izdelanih kolesih za vozove izpod njegovih rok. Sam vsega dela glede na starost ni zmožal, zato je sklenil obrt, še edino te vrste daleč naokoli, opustiti. Med vzroki za njegovo odločitev je bil tudi skromen zaslužek, saj je zadnja leta imel največ dela samo s popravili. Za nove vozove se kmetje skorajda ne odločajo več, pa je tako ob precejšnjem delu, ki ga zahtevajo popravila, zaslužek bil skromen.

Mehanizacija na področju kmetijske proizvodnje je tako prekinila še eno iz vrst bogate obrtniške preteklosti naših ljudi.

Foto in tekst:
V. Horvat

CIRKOVCE: NAPRAVLJEN OSNUTEK PETLETNEGA PLANA RAZVOJA

Komisija za razvoj KS Cirkovce od leta 1976-80 je svoj plan pripravila do roka. Osnutek je torej pripravljen. Na prvi pogled, tako pravijo člani komisije, je v našem osnutku veliko apetitov, vendar so le-ti v okviru naših in občinskih možnosti. Že skoraj 30 let čakamo na družbeni objekt, a ga še do sedaj nismo dočakali in zagledali. Zato smo se resno lotili pripravljanih del, da s pomočjo SIS in drugih samoupravnih organov postavimo DOM KRAJANOV. V planu smo načrtovali tudi urejevanje naših vasi, pokopališča, gramoznic, asfaltiranja cest (2km), komunalnih zadev (hidrantna mreža), gradnja manjšega trgovskega lokala itd. Tudi za sodelovanje so, tako z TOZD in SIS, kakor tudi s sosednjimi KS. Kot pravijo, se bo marsikaj programskega, načrtovanega zataknilo in črtalo pri procesu vsklajevanja in tega se najbolj bojijo, kajti tukaj je odločujoča zadeva, ki kuje usodo posameznih KS. Tudi na gospodarski vidik niso pozabili in si bodo prizadevali ga v prihodnosti upoštevati in razvijati.

k. z.

Folklor v Zagrebu

Folklorna skupina „Vinko Korže“ iz Cirkovce se je udeležila jubilejne X. mednarodne revije folklore, ki je bila v Zagrebu od 20. do 24. julija. Mladi Cirkovčani so se tudi za ta nastop skrbno pripravljali, pred tem nastopom so gostovali v Pjiberku (Koroška) skupaj s pevskim zborom DPD Svoboda iz Kidričevega. Kot nam je povedal Anton Brglez, vodja folklorne skupine, so za mednarodno srečanje folkloristov bili dobro pripravljeni in da so zelo veseli tega zavidljivega povabila. Skupina je gostovala zdaj že drugič in smo lahko mnenja, da si utiramo pot v mednarodno areno folklorne in tako opravičujemo svojo prisotnost.

Na srečanju je nastopilo okrog 100 folklornih skupin, med njimi tudi 14 iz tujine. Največjo pozornost so zaslužili folkloristi iz Azije.

z. kodrič

Iz KS Juršinci

KS Juršinci po svoji velikosti sodi med večje krajevne skupnosti ptujске občine in leži v celoti na manj razvitem območju.

Je v celoti pasivno, brez sleherne industrije in je hribovitega značaja; na severu poraslo z gozdom, na jugu pa zasajeno z zastarelimi nasadi vinogradov in sadovnjakov, ki zahtevajo. Prebivalci 12 vasi, vključenih v KS Juršinci, v pretežni meri žive od kmetijstva, sadjarstva in vinogradništva. Nekaj večjih kmetij je ob dolini reke Pesnice, kjer je doma živinoreja.

Pomanjkanje vode, elektrike in cest, je dalo pečat nerazvitosti tega področja, zato so v tej smeri tudi orientirali naloge v petletnem perspektivnem razvoju, ki je dejansko podaljšek enoletnega plana.

Poleg tega pa želijo v naslednjem razvoju še urediti nove prostore krajevne pisarne, pokopališče, otroški vrtec itd. Pri realizaciji navedenih nalog pa bodo sami pomagali, saj bodo za vsako akcijo, zapisano v petletni razvoj, tudi sami prispevali polovico sredstev, ki jih bodo zbrali s samopriskevkom, dodatnim prispevkom, drugo polovico pa bodo sestavljala občinska sredstva ter sredstva interesnih skupnosti. MG

Pomurski sejem

Od 23. do 31. avgusta bo v Gornji Radgoni pomurski sejem kmetijstva, ki je po svoji zanimivosti pomemben tudi za ptujsko območje. Na sploh pa bo ta sejem v prihodnje postal osrednji kmetijsko-živilski sejem v republiki. Sejem bo zanimiv in dobrodošel tako za naše kmetovalce, kakor tudi za tujce, ki se posredno in neposredno vključujejo v kmetijsko proizvodnjo. Razstavljali bodo domači kmetovalci, potem iz Avstrije, Italije in Madžarske. Na sejmu pa bodo sodelovali tudi kmetovalci iz pobratenege mesta Mladenovca. Prireditelji so obljubili, da bodo za v naprej objavljene ekskurzije pripravili obiske v kmetijske kombinata v Pomurju in na nekatere vzorno urejene zasebne kmetije. Obeta se nam torej zanimiv kmetijski sejem, ki bo v avgustu v mestu ob Muri, v Gornji Radgoni.

k. z.

Obnovljena Miklavževa cerkva

Samo nekaj korakov od planinskega doma na Boču stoji znamenita Miklavževa cerkev iz pozne gotične dobe. Leta 1600 so jo zgradili rogaški gosode in je v času obstoja velikokrat menjala lastnike. Kljub temu, da se ta cerkev po velikosti nikakor ne more meriti s podobnimi v dolini in večjih naseljih, pa pritegne vsako leto precej obiskovalcev, ki si z obiskom Boča, njenega razglednega stolpa, planinskega doma in pred nedavnim obnovljene partizanske bolnišnice Formile radi ogledajo tudi Miklavževo cerkev, ki skupno z bogato fauno in floro Boča predstavlja zaključeno celoto turističnih privlačnosti vedno bolj obiskane gore.

Pred nedavnim so cerkev obnovili in ji s tem dali še privlačnosti mnogostevilni planinci in drugi obiskovalci Boča, enega najprivlačnejših gorskih predelov severovzhodne Slovenije.

VH

F. B.

Vojna in zločini

(Odlomki iz spominov Ptujčana)

(78)

Najhujša divjanja so bila pač po nemškutarskih gnezdih. Medtem sem že po ovinkih zvedel, da sta žena in sinek prispela na dom ženinih staršev in tako sem jima lahko pritrdil, da je tudi meni lažje, da grem v negotovost pregnanstva sam.

Ze dolgo se nisem vozil z vlakom. Enakomerno zabijanje koles, mimo bežeči drogovi, hiše in polja so posebna idila, ki se že ob prvi vožnji vtisne človeku neizbrisno v spomin in pozneje vedno znova obnavlja misli in občutke tistih dni. Tokrat je bil prepad med sedanjostjo in spomini mladih brezskrbnih dni posebno globok.

Naš vlak je bil najstarejši in najslabša kompozicija in vendar smo v nekem oziru bili podobni brzovlaku. Redke so namreč bile postaje, kjer smo se ustavili. Kaj bi se tudi ustavljali, saj izstopiti ne bi smel nihče in nihče

ni hotel vstopiti, čim bi zvedel, kam nas pelje. Kadarkoli pa smo se ustavili, smo se ustavili le zato, da smo dali pristo pot važnejšim vlakom, ki so tvorili pomembnejšo prtljajo. Zgodilo se je, da smo včasih obstali na najmanjših postajah in tam čakali dolgo, dokler nas niso prehiteli tisti, katerim smo se morali izogniti. Tako smo zapravili več časa s čezmernim in za nas nepotrebnim postajanjem, kot pa smo ga pridobili s tem, da smo prevozili kako postajo brez postanka. Kadarkoli pa smo obstali, vselej so stražarji bliskovito poskakali z vlaka in nas s pripravljenimi brzostrelkami z vseh strani dobro „zavarovali.“

Ostajali so za nami znani kraji in pojavljali so se čedalje bolj nepoznani. Skozi okna je ob postankih tu in tam priplavala človeška govorica, ki pa je s svojim narečjem opominjala, da smo že daleč od doma.

Na velikem križišču v Zidanem mostu je bilo na vseh tihih natpranih mnogo vlakov. Ko se je zagata razvijala, smo krenili po vzhodnem kraku proti Hrva ški.

Med vožnjo proti Zagrebu nismo doživeli ničesar posebnega. Čim bolj smo se bližali glavnemu mestu tedanje „endehazije“, tembolj objudene so bile vse postaje. Vojaški transporti premog, cisterne, pa tudi celi vlaki živilskih vagonov z mukajočo govedjo in svinjami. Vse to je poemnilo za hitlerijo veliko vrednost in več kot pa mi, ki smo naenkrat postali odveč in uzaljeni. Počakati smo morali na stranskih tirih,

da so se vsi razvrstili po rangi od vojske do smrdljivih svinj.

Vreme se je nekaj skisalo in redki civilisti so hodili z dežniki, vojaki pa so v premočenih uniformah zamahujoč strelali svoja pokrivala. Sedaj so mimo oken naših vagonov bežale lučke, ki so sevale iz hiš in naprav ob progi. V ovinku smo že oddaleč zagledali bleščobo nejasno odraženih luči, ki je v daljavi izgledala kakor večerno morje v zahajajočem dnevu. Lučke velikega mesta so se počasi spreminjale v podobo rimske ceste na horizontu migetajočih zvezd...

Med tovariši v našem vlaku je vstal nemir, ki je tako značilen za čas pred postankom na večji postaji. Ljudje so se prerivali po hodnikih. Na mnogih obrazih je bilo opaziti vtis, kakor da bi razmišljali o posebnih načrtih.

IZJALOVljeni POBEG.

Vlak je zavlečeno zatulil za škripale so v noči iskreče se zavore. Ustavili smo se na glavni zagrebški postaji. Tri naše tete, očetove sestre so živele v Zagrebu. Gotovo bi mi rade prinesle kako poslastico za nadaljnjo pot. Toda, kako, ko pa jim nisem mogel sporočiti, da se bomo vozili tod mimo. In končno, kako bi me dočakali, ko pa je bil naš vlak „črni potnik“, katerega ure prihodov niso bile znane in nikjer zabeležene.

Dalje prihodnjič.

DR. FRAN BRUMEN:

KLOPOV MENINGITIS V SLOVENIJI

Leta 1939 je v okolici Litije vladala manjša epidemija lažje potekajočega seroznega vnetja možganskih oken, ki razpoznavno diagnostično ni bila podrobneje opredeljena. Tako ni izključeno, da že takratna obolenja niso bila povzročena po isti ali pa podobni bolezenski kali, ki povzročata tako imenovani klopi meningitis. Zato točnejšega datuma fiktivnega začetka tega obolenja na slovenskih tleh ni mogoče ugotoviti. Šele po DRUGI SVETOVNI VOJNI SO V NEKATERIH PREDELIH SLOVENIJE Z IZOLACIJO SPECIFIČNEGA VIRUSA BILI UGOTOVLJENI ŠTEVILNEJŠI PRIMERI TE BOLEZNI.

Bolezen se pojavlja PREDVSEM V POKRAJINAH, KI SO POKRITE Z RAZSEŽNEJŠIMI GOZDOVI listnatega drevja: Gorenjska; Notranjska in Dolenjska. Zadnja leta pa že tudi pogosteje v predelih vzhodne Slovenije. V Avstriji in Češkoslovaški je bolezen precej razširjena. Posebno v Avstriji so se zadnja leta z njo mnogo ukvarjali in jo raziskovali. Uspeli so ustvariti specifično cepivo, ki ga uporabljajo v smislu preventivnega, bolezen preprečujočega cepiva, katerega za enkrat še ni v zadostnih količinah. Pri nas je bolezen v začetku najpogosteje pojavljala v okolici Kamnika, Kranja in Vrhnike.

VEČINA OBOLELIH PRIHAJA Z DEŽELE IN PREDVSEM IZ POKLICEV, KI IMAJO MNOGO OPRAVKA PO GOZDOVIH, gozdni delavci, logarji, lovci, poljarji, nabiralci gozdnih sadežev in zdravniki gozdnih rastlin, pastirji. Mnogi oboleni navajajo predhodni ugriz po klopih.

Pri nas je bil virus-povzročitelj iz klopa izoliran in ugotovljen leta 1955 in s tem dokazana prekuženost v Sloveniji. Virus sam pa je bil prvič izoliran iz bolnikove krvi že leta 1953.

Povzročitelj je, kakor mnogi drugi virusi, zelo variabilen in tako nastajajo novi soji z nekoliko spremenjenimi lastnostmi. Rezervoarji, kjer se virusi zadržujejo in ohranjajo, so najverjetneje različne divje (srnjad) morda tudi domače živali (predvsem govedo). Ni izključeno, da bolezen prenaša poleg klopa tudi še kak drug mrčes drugačne vrste (komarji, muhe, predvsem gozdne muhe in obadi). Dosedaj še ni bilo ugotovljeno, da bi bolezen prehajala direktno od obolelega na zdravega človeka.

BOLEZEN JE IZRAZITO SEZONSKO OBOLENJE in se razteza na mesece s toplim vremenom OD APRILA DO OKTOBRA, z vrhunecem v juliju. Obolevnost je enaka v vseh starostnih dobah, vendar je najpogostejša v srednjih letih in pri moškem spolu, kar pojasnjuje zaposlitev v gozdu.

Bolezen označujejo znaki, ki so značilni za obolenja možganskih mren in jih zajemamo skupnim pojmom meningizma, katerega najznačilnejši simptom je otrplost v tilniku. INKUBACIJSKA DOBA – čas, ki poteče od okužbe do izbruha boleznit traja 7–20 dni, v največ primerih 10–12 dni. V tem obdobju okuženi ne kaže, niti ne občuti nobenih znakov, ki bi nakazovali, da se bolezen pripravlja. Tudi telesna toplota in delovna sposobnost v tem času nista spremenjeni.

Sledi nadaljevanje in konec

Poletje, čas znojenja

Znojenje v mejah normale je nekaj povsem normalnega. Poprечно izloči odrasel človek približno en liter znoja na dan, ki ga izpari tako, da je ta znoj nezaznaven. Znoj vzdržuje s svojimi izparevanjem stalno toploto telesa, hkrati pa se z znojem odpravljajo škodljivi produkti presnavljanja in razni strupi, zaradi česar je močno znojenje mnogokrat izredno koristno. Znoj se ustvarja v posebnih žlezah, tako imenovanih znojnicah.

Čezmerno znojenje je posledica obolenja žlez in drugih boleznit. To znojenje je lahko splošno ali pa krajevno. Obe obliki sta pod močnim vplivom živčevja in pravimo, da gre za nevrovegetativno motnjo. Vsaka psihična sprememba (razburjenje, veselje, strah) lahko trenutno izzove čezmerno znojenje. Tak pojav je zlasti pogost pri mladih ljudeh, ki so še neuravnoteženi, redke pa tudi ni pri starejših, popolnoma zdravih ljudeh.

Znano je, da se mnogo čest debeli ljudje. Znojenje je tudi čest pojav pri raznih infektivnih boleznit. To pa je zelo koristno, kajti skozi kožo se poleg znoja izločajo še razne druge snovi, ki so se v telesu storile med boleznijo ter organizmu škodujejo. Znojenje tako v mnogočem pomaga ledvicam.

Splošno znojenje je mnogo redkejšo kot pa krajevno. Opažamo ga največkrat pri slabotnih ljudeh, ki se zaradi malenkostnega telesnega ali duševnega razburjenja obilno znojijo po vsem telesu. Krajevno znojenje

pa je omejeno na manjše dele kože, največkrat na nos, pazduho, roke in noge.

Med krajevnimi oblikami znojenja je najbolj pogosto potenje nog in rok. Pri potenju nog je pogosto vsa vrhna kožna plast prepojena z znojem ter je zaradi tega preobčutljiva, roževinasta koža pa se napihne in omehča tako, da nastanejo med prsti na nogah rdečkasta, boleča in srbeča mesta, ki povzročajo vnetja, ki so včasih tako huda, da človek ne more hoditi.

Največje zlo je hud smrad, ki nastane zaradi gnilobnega razpadanja znoja. Ta smrad je včasih tako neprijeten, da je tak človek v družbi skoro nemogoč. Pogosto so ljudje tega sami krivi, ker se nezadostno umivajo in prereditko menjavajo obutev in perilo.

Tudi potenje rok je skrajno neprijetna zadeva. Zaradi močnega izhlapevanja je koža zmeraj mrzla, vlažna in splozka. Vse, kar tak človek prime, se ovlaži. Vzroki za potenje rok ležijo v živčnem sistemu in je zato razumljivo, da marsikatero živčno boleznit povzročajo čezmerno znojenje.

Kako je z zdravjem? Kot smo že omenili, je znojenje naraven pojav, za bolezen ga smatramo takrat, ko zavzame večje oblike. Zdravljenje mora v prvi vrsti odstraniti temeljne vzroke. To so predvsem čezmerna debelost, nervoznost, slabokrvnost, slaba prebava in pa tuberkuloza. Treba je tudi obleko in obutev večkrat menjati in paziti na čistočo.

PREUDARNA PREHRANA

Delovni in življenjski ritem zahteva temeljito spremembo dosedanjih navad v prehrani; sposobnost za delo in dobro počutje sta pretežno odvisna od pravilnega prehranjevanja.

ZAJTRK – ODSKOČNA DESKA V NOVI DAN

Tako naj bi bilo, a kakšen je pogosto zajtrk v resnici? Stoje požirek kave, v eno roko torbo, v drugo kos peciva ali s surovim maslom namazanega kruha – in brž skozi vrata. Morda še grizljaj po stopnicah grede in v strahu, da ne bi zamudili. Takšen začetek dneva ne more biti bolj napačen. Zjutraj potrebuje telo solidno podlago. Morda nismo jedli 10 ur, čeprav je telo potrebovalo energijo, srce, pljuča, in žleze so delali tudi ponoči in telesna temperatura je ostala konstantna.

Porabljene energije ne moremo nadomestiti z daljšim spanjem, z nezadostnim zajtrkom, použitim v naglici, ali celo s poživlom. Nasprotno, pravilen je tisti zajtrk, ki vsebuje 25 do 30 odstotkov potrebnih dnevnih kalorij, in ki ga v miru použijemo. Če vsebuje malica nadaljnjih 5 do 10 odstotkov potrebnih kalorij, tedaj zadostuje za kosilo 30 do 35 odstotkov kalorij. Zelodec obvarujemo pred preveliko obremenitvijo, ohranimo pa dobro prebavo in prijetno počutje.

Prijubljene navade težko opuščamo. Kdor se je odvadil zajtrkovati, ne čuti zjutraj nobenega teka. Zato se mora z majhnimi in stopnjevalnimi količinami spet privaditi nanj, morda tako, da popije kozarec sadnega soka, brž ko vstane. Čas za

zajtrk moramo vnesti v svoj dnevni načrt.

MED ZAJTRKOM IN VEČERJO

Ljudje, ki fizično delajo, porabijo do dopoldanskega odmora dosti energije, za to jo morajo nadomestiti z malico. Za to skrbijo predvsem maščobe in ogljikovi hidrati.

Umski delavec potrebuje med glavnimi obroki osvežitve, malica pa mora biti lahko prebavljiva: mleko, jogurt, sadje ali sadni sok, malo črnega ali rženega kruha. Čim večji je duševni napor, tem skrbneje mora biti sestavljena malica. Možgani potrebujejo fosfor, tega pa jim dajejo z beljakovinami bogata živila, posebno mlečna.

Mladostniki potrebujejo za gradnjo telesa dodatna hranila. To ve vsaka mati. Zmeraj pa ne upoštevamo, da gre tu predvsem za beljakovine, ki so v mleku, siru, skuti, mesu, jajcu, ribah, pa tudi v kruhu. Zlasti ne bi smeli pozabiti na sadje.

Težja in dolgotrajnejša gospodinjstva opravila terjajo prav tako polurni počitek z malico kot delo v proizvodnji. Mimogrede použiti grizljaji ne morejo povrniti moči in povečati delovne sposobnosti.

Otroci in stari ljudje potrebujejo dosti beljakovin. Tudi zanje so največjega pomena mleko, skuta, sir. K temu še nepogrešljivi vitamini v obliki sadja, paradižnika, sokov in podobno.

VEČERJA – PIKA NA I

Vsa hranila, ki so manjkala v dnevnem jedilniku, naj dopolni večerja. Morda so to: živalske beljakovine, vitamini, rudniške snovi, snovi v sledih? Večerja mora vsebovati 25 do 30 odstotkov dnevnih kalorij (kosilo z malico 35–40 odst.). Ribe, nemastno meso, mleko, skuta, sir z malo maščobe in jajčne jedi lahko dopolnijo pomanjkanje beljakovin: solate, presna zelenjava ali sadje, slaček jabolčnik pa morebitno pomanjkanje po vitaminih, rudniških solih in drugih snoveh. Za pestro hrano so utrujeni ljudje, ki se vračajo domov, posebno hvaležni. Monotonost duši užitek.

V nekaterih gospodinjstvih ne jedo zvečer nič toplega. Ne gre za toplo in hladno, temveč za pravilno izbiro jedi. Če le v vsakem desetem gospodinjstvu pride zvečer na mizo sveže sadje ali kompot, klobasa, ribe, mleko, skuta ali sir, potem bi veljalo pomisliti na izboljšave in dopolnitve. Svežina in dobro počutje naslednjega dne sta zelo odvisna od tega, kako končamo dan.

GIMNAZIJA DUŠANA KVEDRA PTUJ razpisuje prosto delovno mesto

snažilke

Pogoj:

- končana osemletna osnovna šola,
- opravljen izpit iz „higienskega minimuma“.

Nastop službe takoj!

naša pisma

ŠTORKLJA

Štorklja je velika ptica. Spomladi priletel iz Afrike. Včeraj sem jo že videl. Štorklja ima gnezdo na dimniku. Vsak dan išče po travniku hrano. Hrani se z žabami, kačami in koblicami. Štorklja ima črno in belo perje. Ima velike noge in dolg kljun. Štorklja zvali mladiče. Skupaj živita samec in samica. Štorklja zvali tri do šest mladičev. Samec in samica učita mladiče letati. Štorklje odletijo sredi počitnic v toplejše kraje.

Branko Potočnik,
1. a, OŠ Majšperk

KNJIGA – MOJA PRIJATELJICA

Knjiga mi je že od prvega razreda zvesta prijateljica. Posebno rada prebiram povesti, pravljice in bajke. Ko pridem iz šole in če imam v torbi knjigo iz šolske knjižnice, jih začnem takoj prebrati, čeprav za mama krega, ker se takoj ne preoblečem in grem jest. Skoraj zmeraj mi je knjiga prej kot vse drugo. Ko čitam knjigo, se mi vse zdi, kot da bi se to godilo meni in če je kaj žalostnega, se tudi jočem. Berem največkrat zvečer ali pa popoldne.

Želim, da bi mi vedno ostala knjiga tako pri srcu kot sedaj.

Metka Ledren,
6. b, OŠ Poljčane

TELOVADBA PRED TV KAMERO

V življenju človek marsikaj doživi. Jaz imam v spominu več veselih kot žalostnih dogodkov. Zato bom opisala zelo veliko in veselo doživetje.

Bilo je 31.3.1975, ko smo imele deklice drugo uro telovadbe. Ko smo stale v vrsti, je tovarišica izbrala nekaj deklet, med katerimi sem bila tudi jaz. Misliła sem, da bomo igrale košarko. Vendar sem to takoj izgubila iz misli, ko nam je tovarišica naročila, da moramo biti zvečer ob 6. uri v telovadnici. Vse hkrati smo se spogledale in vprašale: „Zakaj?!“ Povedala nam je, da nas bodo prišli snemat za televizijo. Tega sem se zelo razveselila. Ker smo imele samo 4 ure pouka, sem se hitro odpravila domov. Doma sem z veseljem povedala, da grem zvečer nazaj v Markovce. Ko sem staršem povedala, zakaj, jih ni bilo težko preprositi. Polna radosti in pričakovanja sem se zopet pripeljala nazaj v Markovce. Ko je prišel nek snemalec, me je postalo malce strah. Vendar mi je ta strah takoj minil, ko nas je pričel snemati. Snemanja je bilo hitro konec. Radostnega obraza sem se vračala domov.

To je bilo zame res najsrečnejše doživetje, saj sem vedela, da se bom tudi jaz lahko enkrat videla na TV ekranu. Sedaj vsak dan pričakujem, kdaj se bom videla na televiziji.

Majda Vidovič,
8. b, OŠ Markovci

KONCERT V GLASBENI ŠOLI

V soboto popoldan ob 17. uri sem bila v glasbeni šoli v Ptujju na koncertu, kjer sem preživela lepo in nepozabno uro.

V Ptujju so namreč gostovali umetniki s Poljske, kjer je „Krawow trio“ izvajal dela Beethovna, Ravela, Malawskega in Brahmsa.

Mojstri umetnosti so zelo dobro izvedli dela, škoda le, da ni bilo več mladih obiskovalcev, kajti samo polovica velike dvorane v glasbeni šoli je bila zasedena, kar kaže, da mladi niso preveč navdušeni za to vrsto glasbe.

Zvečer ob 20. uri so gostje izvajali dela za odrasle obiskovalce in s tem tudi končali svoj obisk v Ptujju.

Merlin Kolar,
7. c razred,
OŠ „F.O.“ Ptuj

NATO SEM SE PREBUDILA

(Domšljijjski spis)

Sedela sem na kavču in z zanimanjem brala knjigo „Zvesta prijateljica“. Utrojena sem kmalu zaspala.

Bilo je leto 1550, ko se ljudje še niso potapljali v globine morja. Odločila sem se potopiti v morje. Iz lesenega korita sem si naredila svojevrstno „podmornico“. S sabo sem vzela tudi dva zimska plašča, ker so pravili, da je v morju mrzlo.

Lepega popoldneva sem se potopila v morje. Dolgo sem plula med algami in lepimi ribicami. Nenadoma sem z aplula v vrtince. Kmalu se je pred mano razprostrl čudovit, danes bi rekli praviljen svet. Pokrajina je bila polna sadja in dišečega cvetja. Pred sabo sem zagledala lepo vikiško ladjo. V njej je živel morsk človek. Bil je zelo podoben ljudem, le da je bil ves pokrit z luskami in na hrbtu je imel plavut, s katero si je pomagal pri plavanju. Povabil me je v svojo hišo. Pogostil me je z ribami, nato pa še z bananami, ki so bile zelo velike, saj je ena tehtala kar cel kilogram. Nato mi je razkazal prostore. Spal je na veliki gobi, pokrival pa se je s palmovim listom.

Ko sem se nekega dne sprehajala go okoli, sem opazila velikansko črno luknjo. Spustila sem se vanjo. Med spustom se mi je v glavi zavrtelo in ko sem odprla oči, sem spoznala, da sem le sanjala.

Slavica Pičerkov,
6. b, OŠ Markovci

NAŠLA SEM PLEMENITO SRCE

29. avgusta 1960 sem se rodila v ptujski bolnišnici. Takoj po porodu sem hudo zbolela in tri mesece ostala v bolnišnici. Med tem časom pa me je mama zavrгла. Pustila me je, neoblegjena črviča, na milost in nemilost tujim ljudem, sama pa odšla v svet, da bi v njem izživljala svojo mladost.

Skrb zame je prevzelo socialno skrbstvo. Poiskalo mi je topel dom in drugo mamo, ki me ima morda še rajši, kot bi me morala imeti prava mama.

V Gorišnici živim štirinajst let. Imam tudi ata in dva brata. Niti na misel mi ne pride, da sem v hiši tuja. Vsi me imajo zelo radi in lepo skrbje zame.

Ko sem bila stara štiri leta, me je socialno skrbstvo hotelo odpeljati k drugi družini. Moji rejniki so se postavili v bran in se borili zame, siroto. Našli so pravo orožje: posvojili so me in danes sem njihova hčerka. Rada imam svoje starše in sem jim hvaležna za njihovo plemenito dejanje. Pri njih sem našla ljubezen in zares topli dom. Kdo bi me lahko bolj osrečil? Mama, ki me je rodila?

Včasih pa se vendarle prikrade želja, da bi vsaj enkrat videla svojo rodno mamo. Morda je po nemirnih letih spoznala, da mi je storila hudo krivico.

Marjana Šuman, 7. b
OŠ Gorišnica

PES PIKO

Stanujem v bloku, zato nimamo psa. Ampak jaz si ga zelo želim. Opisal bom sosedovega psa. Je srednje velik pes, sivorjave barve – saj je volčjak. Ko pridem k sosedom, laja in se obesa po meni. Ima me zelo rad. Ko sem mu prinesel kosti, je zmigal z repom in veselo pobožal. Čeprav je pripet na verigo, veselo skače okrog svoje lesene utice, v kateri ponoči spi.

Ko bom velik, bom tudi jaz imel takega psa. Ime mu bo „Tarzan“.
Davorin Bedrač,
5. raz. OŠ Podgorci

NAMESTO SREČE JE NAŠLA SMRT

Slonim ob oknu. Pramen opoldanske svetlobe uhaja skoz okno v sobo. Zunaj krik in vik razposajenih otrok, na njih za hišo pa se poti kmetica. V moji duši je tesno, ker se bom morala spriznati z grenko resnico.

Šest let je živela pri nas, z nami delila veselo in žalostne dni, delala je in se mučila kakor vsi domači. Meni je bila varuška, me vzgajala in učila. Nekega dne pa se je tata odločila, da pojde v svet, kjer jo čaka ljubljani človek, s katerim si bo uredila novo življenje.

Tisti dan pred sľovesom je bila zelo mirna, pripravljala kovčke, od časa do časa pogledala otroke, ki smo se igrali na dvorišču, in nam pripovedovala, kako lepo bo v svetu. Vsak teden nam bo pisala, vsako leto pa nas obiskala in nam prinesla velika darila. Z odprtimi usti sem jo poslušala in v duhu že videla darila, ki jih prinaša teta.

Naslednji dan se je poslovila. Vse do odhoda vlaka, s katerim se je odpeljala, je bila mima in zatajevala bolečino slovesa. Šele ko je privozil vlak, ni mogla več zadržati solza. Vsakemu je podala roko in nas takojla: „Ko bom prispela na cilj, bom takoj pisala in drugo leto na svidenje!“ Vlak se je premaknil in odpeljal teta.

Vsak dan smo nestrno čakali pošto, toda tetinega pisma nikoli ni bilo. Že smo mislili, da je teta pozabila na obljubo. Toda prekmalu smo zvedeli žalostno novico: letalo, s katerim je potovala teta, se je zrušilo na zemljo in noben potnik ni preživel nesreče.

Se vedno sedim ob oknu in premišljujem o teti. Iskala je srečo in ljubezen pa je našla smrt.

Jožica Ranfil, 7. b
OŠ Gorišnica

SREČANJE S PISATELJEM ANTONOM INGOLIČEM IN PESNICO VIDO BREST

V petek, 16. maja je bila pri nas v Poljčanah svečana podelitev bralnih značk. Na tej podelitvi smo imeli dva gosta, pisatelja Antona Ingoliča, po katerem se naša bralna značka imenuje in pesnico Vido Brest.

Tov. Aranjoš je napovedala začetek prireditve. Nastopil je pevski zbor, za njim pa dve delkamatorki. Kulturno prireditve je zaključil temburaski zbor pod vodstvom tov. Kranjca.

Po proslavi stabila na vrsti naša gosta. Anton Ingolič nam je povedal nekaj stavkov o prejšnjem življenju in nato predal mikrofon pesnici Vidi Brest. Ta nam je povedala, kako in kdaj je začela pisati pesmi. Povedala je tudi, da je najprej začela pisati partizanske pesmi, kasneje pa tudi druge. Nekaj lepih pesmi nam je tudi prebrala.

Pisatelj Anton Ingolič nam je pripovedoval o preteklosti izpred II. svetovne vojne in o fevdalizmu. Na koncu sta gosta razdelila učencem, ki so tekmovali za bralno značko, značke in priznanja. Tisti, ki so tekmovali so zlato bralno značko so dobili zraven značke in priznanja še lepo knjigo.

Za bralno značko je tekmovalo 186 učencev. To je lepo število, vendar bi jih lahko tekmovalo še več, saj je na Šoli okoli 500 učencev. S tem, da beremo knjige, si bogatimo besedni zaklad in kažemo svojo srčno kulturo.

Nada Božičko,
8. b, OŠ Poljčane

V GOZDU

Danes smo šli v gozd. Ogljedali smo si popke na drevesu. Zagledali smo veverico, ki je skakala z veje na vejo. Potem smo šli še višje in smo videli, da ima veverica na boru gnezdo. Bor je imel dolge iglice. Borova skorja je bila hrupava. Ko smo šli nazaj, smo silšali, kako pički žvrgolijo.

Nadica Medved,
1. a, Majšperk.

VESELI TOBOGAN

Pred nekaj meseci smo zvedeli, da bomo imeli v Poljčanah Veseli tobogan. Tega smo se vsi razveselili. Za Veseli tobogan se nas je veliko prijavilo. Povedali so nam, da bomo imeli tobogan skupaj z makolskimi pionirji. Vsi nastopajoči smo lahko povabili tudi svoje starše.

Prišel je težko pričakovani 20. marec. Vsi nastopajoči smo imeli generalko ob pol 3. uri. Ob 5. uri so prišli šolarji in starši. Začel se je Veseli tobogan. Najprej je nastopil pevski zbor iz Makol. Nato so sledile druge točke. Bilo je tudi tekmovalje. Rezultat je bil 2:8. Kmalu nato je prišel Toni. Na koncu nam je povedal še vremensko napoved. Vsi smo se smejali. Naši pionirji so mu dali sopek nageljčkov. Na koncu smo zapeli še pevski zbor iz Poljčan. Tudi napovedovalca Jani Osojnik in Marjanu Kralju so dali sopek.

Veseli in nasmejani smo šli domov. Vsi učenci težko čakamo, da bomo Veseli tobogan poslušali po radiu in gledali po televiziji.

Stefka Lah,
6. b OŠ Poljčane

SILA KOLA LOMI

Bilo je nekega sončnega poletnega dne. Pri stari mami smo sušili seno. Ker je bilo zelo vroče, sva se šla z očetom kopat v bližnjo reko.

Jaz se nisem znal plavati, zato sem se kopal pri kraju, kjer je bilo bolj plitvo. Oče je plaval dalje proti sredini reke. Ko je priplaval nazaj k meni, mi je rekel, naj se ga primam za ramena in bova oba plavala v bolj globoko vodo. Nekaj časa sem odklanjal, potem pa sem se ga oprjel za ramena in sva odplovala. Ko sem prišel iz vode, sem bil zelo vesel, ker sem že znal plavati, seveda se ne dobro, zato me je mikalno, da bi šel v vodo in poskusil plavati. To mi je tudi uspelo. Bil sem zelo vesel, tudi oče je bil vesel ob tem mojem doživetju. Potem sva hitro stekla na travnik in ostalim povedala novico. Vsi so bili veseli in so mi rekli, naj grem še enkrat plavat, da gredu tudi oni z mano in me bodo videli, kako plavam.

Naslednje dni sem se hodil še večkrat kopat s prijatelji, ki so bili tudi veseli mojega napredka.

Janjo Klinger,
OŠ Markovci

TEKMOVALA SEM ZA BRALNO ZNAČKO

Kot vsako leto, sem se tudi letos odločila, da tekmujem za bralno značko. Prebrala sem šest knjig, ki so nam bile izbrane in napisane na listih. Knjige sem pripovedovala tovarišici Aranjoš Nadi. Ko smo zvedeli, da bo bralna značka v petek, to je 16. maja 1975, sem se razveselila.

Komaj sem čakala tistega petka, in ko je le prišel, sem komaj čakala, da vidim našega priljubljenega in znanega pisatelja Antona Ingoliča in pesnico Vido Brest. Pripovedovala sta nam o vojni, kako sta pisala pesmi in knjige. Potem so začeli deliti značke in diplome. Vsak je za svoje delo dobil značko ali diplomu. Jaz sem dobila diplomu.

Komaj sem čakala, da pridem domov in pokažem svojo nagrado, ki sem jo dobila.

Ker sem že tekmovala vsa leta, sem se odločila, da bom še do konca do zlate značke.

Želim, da bi za bralno značko tekmovalo čimveč učencev.

JUSTIKA MACUH,
6. b, OŠ „Toneta Tomšiča“
Poljčane

SADOVNJAK

Na griču stoji sadovnjak. Sadjar cepi drevesa. Obrezuje velika drevesa. Sadi majhna drevesa. Škropi, da bodo drevesa zdrava.

SLAVKO ZUPANIČ,
1. c Gorišnica

Dr. F. B.

POČITEK

Veliko smo že prebrali in slišali o tem, kako naj preživimo konec delovnega tedna, pa ne bo škodilo, da se za začetek naših zdravstvenih nasvetov pogovorimo malo o tem, še vse premalo obdelanem vprašanju. Nimamo vsi enako napornega in odgovornega dela, pa tudi nekateri delamo bolj z glavo, s peresom in s pisalnikom, drugi pa s krampom ali s strojico. Zato moramo najprej opredeliti, da bo počitek za prve drugačen kot za druge. Pri težkem telesnem delu in hujših naporih so potrebni krajši odmori že med delom. Ko dela prekinemo ali končamo, po navadi radi mirujemo, nekoliko sedemo ali celo ležemo. Zlasti spanje nam naglo vrne moč za hujše napore.

Pri vseh, ki opravljajo lažje telesno delo, ali so sedeči delavci, pa je način počitka drugačen: priporočamo jim gibanje, ki poživi krvni obtok, pospeši dihanje in nam pomaga, da se zamotimo. Ker ne opravljamo istega dela kot prej, se lažje sprostim, živčna napetost popusti in tudi počutimo se bolje.

Ne bo odveč, če opozorimo tudi na pomembnost konjička ali hobija, ki je prav pri sproščanju človekove notranje napetosti tako pomemben. Delu, ki ga imamo radi, se namreč posvetimo z vsem bistvom, telo in duh se usmerita v nekaj, kar ni v tesni povezavi s poklicnim delom in zato tudi nanj lahko za ta čas pozabimo. Žal mnogi menijo, da je konjiček tudi honorarno delo ali nadaljevanje poklicnega dela v prostem času. Čeprav je dostikrat to potrebno, to ne predstavlja odmora, čeprav bi si radi dopovedali, češ to delo znam rad opravljati. Bistvo je v spremembi, pa naj bo to tudi samo pomoč doma v gospodinjstvu, sprahod z otroci ali še kaj več: fotografiranje, zbiranje znank, plošč, branje priljubljenih knjig – za težaka pač sedeč konjiček, za sedečega delavca pa, če je le mogoče združen z gibanjem. In to ne s prevoznimi sredstvi; le-ta naj nam samo omogočijo, da hitreje pridemo do kraja, kakor smo se namenili, potem pa peš naprej!

To misel smo si izbrali za uvod,

ker vse bolj in bolj opažamo pa tudi sami občutimo znamenja preutrujenosti in celo tako imenovane kronične utrujenosti. Od kod pa spet to, se boste vprašali.

Odgovor je preprost: po vsakem delu nastopi občutek utrujenosti, ki je za naše telo nekaj obrambni ukrep, da z delom ne bi pretiravali in da ne bi telesnih in duševnih sil izčrpali prek neke še dopustne meje. Čim se prične pojavljati utrujenost, naša delovna sposobnost začne pojemati, hitrost in kvaliteta se zmanjšata, nagleje se zmotimo. Ko se začno take težave, še bolj pogumno posežemo po pravi kavi, cigaretah in nekateri tudi po kozarčku žganega. Tako nekako vsaj na videz poženemo naše telo, da nekaj časa še dela bolje in več, kot bi dejansko zmoglo. Občutka utrujenosti smo se znebili dejansko pa vozimo z gorivom rezerve in rdeča lučka bi nam morala že svetiti. Če bi takoj po koncu dela prenehali z naporji, bi šlo, ampak, žal, velikokrat temu ni tako: delo nadaljujemo drugje in drugače: ženske kot gospodinje, drugi pa kot honorarci ali fušarji. Seveda to ni odmor v prej omenjenem smislu in utrujenost se počasi kopiči v telesu. In tako iz dneva v dan!

Pa prideta sobotno popoldne in nedelja namesto da bi si poskušali res odpočiti, nadaljujemo z delom, ki smo si ga prinesli domov, ali pa presedimo v naporni in živčno prenapeti vožnji ure in ure za volanom. Kdaj naj se potem telo odpočije? Začarani krog je sklenjen – vse bolj smo trudni, delo nam je zraslo čez glavo in ne vidimo mu konca. Začno se prve zadrege – glavoboli, prebavne težave, živci, težave s srcem in podobno, dokler nas legepa dne hujša težava ne spravi v bolniško posteljo. Takrat pa je namah dovolj časa za počitek, vse je moč urediti, vsakomur najdejo zamenjavo in celo z zmanjšanimi dohodki pridemo skozi.

Na nas samih je, kaj si bomo izbrali: nekoliko bolj bel kos kruha in morebiti nekoliko večjo blaginjo in pripravili zdravje ali pa nekoliko manj, pa zato bolj zdravo, zadovoljno in daljše življenje.

Razvoj telesne kulture

SKUPNA NALOGA VSEH DELAVNIH LJUDI

Ustavi SFRJ in SR Slovenije zelo jasno poudarjata pomen družbenega načrtovanja, ki mora kot stalen proces na vseh področjih in nivojih našega življenja postati sredstvo za učinkovito in hitro razreševanje razvojnih protislovij ter odskočna deska za ves družbeni živelj, ki na podlagi samoupravnih interesov usmerja in obvladuje celotno reprodukcijo. Prav tako sem spada tudi telesna kultura, o kateri poskušamo spregovoriti nekoliko besed, oz. se ji kot enakopravni sili posvetiti na podlagi samoupravnega organiziranja. Telesna kultura je pomembna sestavina življenjskih in delovnih razmer našega človeka, ki za to mora biti vključen v razmišljanje in načrtovanje naše telesne kulture.

Telesno kulturna skupnost SR Slovenije je od petih prednostnih nalog na področju telesne kulture v letu 1975 opredelila izdelavo načrta razvoja telesne kulture v SR Sloveniji za obdobje 1976 do 1980. Zato je izvršni odbor TKS SRS lansko jesen obravnaval in sprejel, njegova komisija za planiranje, statistiko in dokumentacijo pa je pripravila „Načrt izdelave srednje-ročnega plana razvoja telesne kulture v SR Sloveniji za obdobje 1976 do 1980.“

Torej načrt razvoja mora biti element vsakega delavnega človeka, izraz interesov delavca v TOZD in krajevnih skupnostih. Zato je nujno, da morajo delavci v svojih načrtih predvideti med drugim tudi zahteve do telesnokulturne dejavnosti, ki jih bodo uresničili na nivoju TOZD, na območju KS in seveda njihovi otroci v šolah. Ustvarjalci storitev s področja telesne kulture se morajo zavedati problema razvoja, zato morajo delovati v smereh, da zadovoljijo vse potrebe porabnikov te kulture. Telesna kultura tako v prihodnje naj skrbi za vzgojnoizobraževalno plat, naj bo delo strokovno, tako da bo šlo za pomemben kakovosten razvoj, oz. premik telesne kulture v vsaki

krajevni skupnosti in ne samo v večjih mestih. Delo mora biti vsklajeno in enakomerno porazdeljeno. Kajti le tako bo telesna kultura dobila tisto mesto v družbi, ki ji pripada. Pri razvijanju telesne kulture pri ljudeh imajo svoje pomembno mesto tudi ustanove in organizacije ljudske obrambe.

Načrti porabnikov, oz. načrti razvoja potreb po telesni kulturi in možnosti njihovega zadovoljevanja ter načrti ustvarjalcev se soočajo v telesnokulturnih skupnostih, kjer delegati obeh strani usklajujejo potrebe z možnostmi in želje s stvarnostjo.

In kako je s programi in dejavnostjo telesnokulturne skupnosti SRS? Republiška skupnost ima pred seboj veliko in ogromno nalogo. Njen cilj je uresničevati program in hoditi po poteh, ki jo predpisuje ustava, oz. porabniki in izvajalci, ki s svojimi predlogi in željami dopolnjujejo skupnost samo. Jasno nam je, da republiška skupnost ni „krava molznica“ in neka univerzalna organizacija za reševanje vseh problemov finančnih, organizacijskih in strokovnih, temveč je njena naloga uskladiti delo med bazo in pravilno načrtovati razvoj telesne kulture pri nas. Da se uresničujejo cilji, se je treba najprej organizirati. To pomeni biti organiziran po šolah, TOZD, krajevnih skupnostih in občinah, biti organiziran strokovno, analitično in samoupravno. In prav to je največja naloga republiške skupnosti. V tem smislu mora delovati, biti usmerjevalka. Pomembna akcija republiške skupnosti je bila, da so se dogovorili za neposredno financiranje republiških strokovnih organizacij in sicer z letom 1976. Osnovne organizacije bodo šele tako postale resnične oblikovalke programa strokovnih zvez.

In upamo, da bo tako tudi z našo občinsko telesno kulturno skupnostjo, ki je sedaj na novo organizirana. Da bo tesneje sodelovala z bazo, kajti baza je tista, ki mora biti usmerjena, organizirana in strokovno usposobljena. Baza, oz. krajevna skupnost je tista, ki je potrebna pomoči, s katero se je treba dogovarjati, sporazumno delovati in ji dodeljevati več časa, več strokovnosti in ne nazadnje tudi finančnih sredstev. S tem ne bomo zapostavljali vrhunškega športa, ki naj tudi v prihodnje uspešno zastopa našo občino.

Pripravil in po „Telesni kulturi“ 1/75 zbral z. k.

VELIK POŽAR V CVETKOVCIH

Hud požar je prejšnji teden upepelil gospodarsko poslopje Franca Tomažiča v Cvetkovcih 37. Ogenj je uničil novo gospodarsko poslopje, več tisoč kg sena in slame ter razno kmečko orodje. Poleg tega pa je zgorelo kooperantu Francu Tomažiču 5224 piščancev in 1780 kg krmil. Vzrok požara še ni znan; škoda pa ocenjujejo za okrog 90 tisoč dinarjev.

k. z.

vse za šolo knjige, zvezki,
šolske torbice,
vse za šolo v papirnici in galanteriji ptuj

M
Mercator
PANONIJA

2. PTUJSKI PADALSKI POKAL

Tudi ptujski Aeroklub se bo s športno prireditvijo vključil v občinski praznik 8. avgusta. Prizadevni delavci Aerokluba bodo organizirali prijateljsko srečanje športnih padalcev 27. julija 1975 s pričetkom ob 14. uri s skoki v vodo. Prireditev bo ob jezeru v Podlehniku. Tekmovanje je namenjeno izmenjavi padalskih izkušenj, razvijanju medklubskega sodelovanja in popularizaciji padalskega športa.

Udeležili smo se sestanka pripravljalnega odbora, ki nas je seznanil s pravilnikom tekovanja, z udeležbo in na splošno o prireditvi. Na drugem ptujskem padalskem pokalu bodo sodelovali padalci iz Hrvaške in Slovenije, med njimi bodo najbrž tudi ženske iz Novega mesta in Moškajnc. Kot pravijo optimistično razpoloženi organizatorji, je to tradicionalni

padalski pokal, ki bi ga morali gojiti še v prihodnje. Aeroklub Ptuj se tudi ponaša z zavidljivo obletnico delovanja in športnega udejstvovanja (lani je bila 20-letnica) in v njihovih višinah je mnogo doseženih priznanj, pokalov, medalj in pohval. V letošnjem letu je Ivan Cuček (državni reprezentant in upravnik padalske šole v Moškajncih) (sodeloval na Balkaniadi v Zagrebu, kjer je dosegel zavidljivo drugo mesto v točnem pristajanju in peto v generalni uvrstitvi).

Priprave so v teku, sodelujejo s ptujsko gasilsko reševalno službo, z brodarškim društvom ter z ribiško družino, ki bo skrbela za jezero v času tekovanja. Obvestili so nas, da je za zabavo tudi priskrbljeno, zato vabljeni v Podlehnik 27. julija 1975 na praznovanje občinskega praznika in na zanimiv padalski šport.

Z. Kodrič

osebna kronika

RODILE SO: Ivana Zdravec, Vinski vrh 3 - dečka; Elizabeta Janžekovič, Mezgovci 47 - deklico; Ida Peteršič, Dornava 72 - Marjeto; Cecilija Smiljan, Zlatoličje 99 - dečka; Terezija Vogrinec, Zetale 24 - Berto; Kristina Matjašič, Slovenja vas 34 - deklico; Danica Kosajnc, Vinski vrh, Miklavž - Marjano; Elizabeta Forstnerič, Borovci 54 - deklico; Irena Janežič, V. Brebrovnik - deklico; Alojzija Sambolec, Vičanci 73 - dečka; Ana Kmetec, Cirkovce 1/a - Anico; Ljudmila Lah, Bišečki vrh 32 - Lidijo; Jožefa Pucko, Sentilj 118/a - dečka; Cvetka Hostej, Pohorski odred 3, Slov. Bistrica - Bernardo; Milka Petrovič, Potrčeva 50/a - deklico; Ana Zavec, Gradišče 15 - Mirana; Marija Muhelič, Turški vrh 12 - Borisa; Nada Puntigam, Hatdek 34 - Alenko; Kristina Horvat, Desternik 5 - Iztoka; Zinka Slodnjak, Rajčeva 4 - deklico; Olga Zamuda, Sodinci 70 - deklico; Irena Cafuta, Podlehnik 22 - Klavdijo; Pavla Malek, Moravci 128 - deklico; Borislava Jerenec, Jablovec 29 - Mira; Štefanija Pogačar, Ptujška gora 28 - deklico; Jožica Vrabčič, Kupčinski vrh 1 - deklico.

POROKE: Anton Dominc, Dole-

na 45 in Stanislava Jerenok, Barislovci 2; Tomislav Bašica, Udbinja 25, Karlovac in Marija Makovec, Trubarjeva 3; Maks Rodvajin, Janežovski vrh 46 in Olga Beguš, Zeje 2, Kranj; Ivan Gerečnik, Zlatoličje 31 in Marta Gojčič, Slovenja vas 45; Francišek Vidovič, Reševa 28 in Milena Štruel, Jursinci 2; Stefan Srdinšek, Mestni vrh 96 in Marija Kramberger, Mestni vrh 96; Franc Lesjak, Lancova vas 86 in Ana Sibila, Apače 291; Ivan Pongrac, Dobrava 26 in Majda Murkovič, Zavrč 6; Vladimir Novak, Urban 189 in Danica Sluga, Pleterje 6; Dušan Stanišič, Ulcinj. Čazime Resulbegoviča 78 in Vida Selan, Kidričevo 7; Drago Sternad, Mostečno 51 in Marta Vuk, Majšperk 54; Srečko Kelc, Pristava 35 in Marija Hvalec, Gradišča 54; Jožef Majcen, Kidričevo 39 in Danica Mesarič, Kidričevo 15; Maksimiljan Kodrič, Buševa vas 37 in Zinka Horvat, Rjavci 15; Valter Zupanc, Maribor, Štrekljeva 24 in Roza Fideršek, Preša 9; Alojz Kralj, Brunšvik 39 in Irena Žerak, Preša 17; Konrad Cuček, Novinci 57 in Dragica Polič, Svetinci 36.

UMRLI SO: Štefanija Drobnič, Dolena 3, roj. 1898., umrla 17. julija 1975.

III. RALLY

„BOČ 75“ USPEL

V okviru 25-letnice AMD „Boris Vinter“ Poljčane je bilo v organizaciji tega društva več prireditev, med katerimi pa so največje zanimanje vzbudili tekmovalci III. rallyja „Boč 75“, v katerem je v raznih kategorijah tekmovalo skupno blizu 50 udeležencev.

V posameznih disciplinah pa so bili najuspešnejši: v razredu avtomobilov do 750 ccm: Adolf Biderman iz Laškega pred inž. Alojzom Mlakarjem, AMD-Slovenska Bistrica.

V razredu do 1150 ccm: Rafael Krajnc, AMD Slov. Bistrica pred Jožefom Šmercem, AMD Laško.

V enotnem razredu žensk je bila najuspešnejša domačinka Silva Valant AMD „Boris Vinter“, Poljčane

V ekipni konkurenci so bili najuspešnejši tekmovalci AMD Laško pred AMD Slov. Bistrica I. in AMD Slov. Bistrica II.

V polževih dirkah s kolesi je bil najuspešnejši domačin Milan Vrhovnik pred Srečkom Kužnarjem iz Rog. Slatine in domačinom Stanikom Kovačičem.

Zmagovalci so prejeli pokale in diplome, ki jih je podelil organizator AMD „Boris Vinter“, Poljčane, ki je tekovanje ob lepem vremenu tudi uspešno izvedel. Takšna tekovanja bo AMD iz Poljčan organiziral vsako leto.

VH

Tri medalje Prstecu

Prejšnji teden je bilo v Madžarskem srečanje mladinskih reprezentanc Jugoslavije in Madžarske v atletiki. Zmagali so Jugoslovani in sicer 111:100. Mnogo je k zmagi prsjeval tudi Miki Prstec iz Pruja, ki je osvojil prvo mesto v teku na 400 m z ovirami s časom 56,8 in drugo mesto v teku na 400 m. Tekel je tudi v jugoslovanski štafeti 4 x 400 m, ki je prav tako zasedla prvo mesto.

Prvi start Prsteca za barve SFRJ je bil torej uspešen. V državni ekipi si je priboril dve zlati in eno srebrno medaljo. Uspešnejši od njega je bil le Varazdinčan Knapič, ki je osvojil kar štiri zlate medalje.

V soboto in nedeljo oz. 26. in 27. julija bodo v Karlovcu balkanske atletske igre za mladince, kjer bo v vrsti SFRJ nastopal tudi Miki Prstec iz Pruja.

OP

Kam na izlet brez avtomobila?

Konkretnega programa za izlet brez lastnega prevoza pri Turističnem društvu Ptuj nimajo. Pa če pa povezujejo s Kompasom in nekaterimi drugimi turističnimi centri. Turistom, ki pridejo k nam pa svetujemo, da si ogledajo ptujski grad, muzej Borl, Gorco, Tistina so brez lastnega prevoza sredstva, pa svetujemo tudi lep izlet v Moravce. Iz Pruja se lahko odpeljejo z rednim avtobusom do Slovenske gorice, Radence Maravc. Napotimo jih tudi v Rogaško Slatino in Podčetrtek. Turističnem društvu so povedali, da bodo konkretni program prav gotovo imeli, ko odprti rekreacijski center v Ptuj kamor bodo lahko napotili doma in tuje goste.

mali oglasi

AVTORADIO „blaupunkt“ prodam. Naslov v upravi Tednika.

MLIN ZA SADJE kupim. Naslov v upravi.

PRODAM VEČ VREČ CEMENTA Naslov v upravi.

UGODNO PRODAM rabljen spalnico. Naslov v upravi.

OTROKA VZAMEM v varstvo dom, in prodam 150 litr jabolčnika. Marija Slanič, Rabel vas 10, Ptuj.

PRODAM GRADBENO PARCELO na lepi legi v okolici Pruja. Električni vodovod v bližini. Viktor Sen Krčevina pri Ptuj 25.

IŠČEM STANOVANJE v Ptuj Dam nagrado. Naslov v upravi.

IŠČEM SOBO v Ptuj. Naslov v upravi.

PRODAM dobro ohranjeno spalno (orehov furnir) v vložki. Vprašajte Budini 51 pri Ptuj.

Podpisani Franc Horvat iz Lancovasi 90 preklicujem besede, ki so jih izrekel o Katici Mlakar iz Tr 35 kot neresnične. Franc Horvat.

PODPISANA Marija Plohl, Rotmani 41 p. Jursinci opozarjam vsakoga pred nakupom premičnim od ml. Jožeta Plohla iz Rotmana 41, sem solastnica in tudi ne bi poravnala morebitnih dolg. Marija Plohl.

NOV DVOBRAZDNI OLT - ali traktorski plug ugodno prodam. Informacije v Središču 142.

GRADBENO PARCELO (871 kv. m) ob Potrčevi cesti v Ptuj prodam. V postev pridejo sadni obrtniki. Ivan Kramar, Vrazova Nova vas, Ptuj. Vprašajte po 19.

V spomin

25. julija 1975. mineva eno leto, odkar je ugasnilo srce našega dobrega moža in očeta

IGNACA VOGLARJA

iz Mestnega vrha 58

Zelo te pogrešamo, mnogo prerano si nas zapustil. Žalost in praznina, ki sta ostali za teboj, sta nepopisni. Spomin na te ne bo nikoli usahnil.

Za teboj žalujejo: žena, sin in hčerka z družino ter vsi, ki so te imeli radi.

tu spored

NEDELJA, 27. JULIJA: 9.15 Poročila. 9.20 Thibaultovi. 10.05 Otroška matineja. 10.55 Mozaik. 11.00 Ljudje in zemlja. 12.00 Poročila (do 12.05). 18.05 Poročila. 18.10 Sinova pušcave. 19.15 Barvna risanka. 19.20 Cikcak. 19.30 TV dnevnik. 19.50 Tedenski gospodarski komentar. 19.55 3-2-1. 20.00 G. Mihić: Ženske iz Djavoljih Merdevin. 20.40 Karavana. 21.15 Sportni pregled. 21.45 TV dnevnik.

PONEDELJEK, 28. JULIJA: 17.50 Obzornik. 18.00 Drejček in trije marsovčki. 18.20 Barvna risanka. 18.30 Mozaik. 18.35 Odjore do mraka. 19.05 Odločamo. 19.15 Barvna risanka. 19.20 Cikcak. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Propagandna oddaja. 20.00 Zgodba o kmečki dekli. 21.10 Senjacobčani. 21.50 Mozaik kratkega filma: Santa Fe. 22.05 TV dnevnik.

TOREK, 29. JULIJA: 18.00 Obzornik. 18.10 Naočnik in očalnik. 18.40 Ikebana. 18.45 Mozaik. 18.50 Biseri morja. 19.15 Barvna risanka. 19.20 Cikcak. 19.30 TV dnevnik. 19.55 3-2-1. 20.00 Rezerviran čas. 20.15 Košarka za medcelinski pokal - Jugoslavija-ZDA. 21.45 Pogovor o konferenci o evropski varnosti in sodelovanju. 22.35 TV dnevnik. 22.50 Rokomet: Jugoslavija-Romunija.

SREDA, 30. JULIJA: 16.15 Rokomet: Jugoslavija-SZ. 18.05 Obzornik. 18.15 Vrančeve dogodivščine. 18.40 Mozaik. 18.45 Mladi za mlade. 19.15 Barvna risanka. 19.20 Cikcak. 19.30 TV dnevnik. 19.55 3-2-1. 20.00 Enooki Jack. 22.10 Gorenje novosti. 22.15 TV dnevnik. 22.30 Miniature.

ČETRTEK, 31. JULIJA: 18.10 Obzornik. 18.20 Mozaik. 18.25 Napoleon in ljubezen. 19.15 Barvna risanka. 19.20 Cikcak. 19.30 TV dnevnik. 19.55 3-2-1. 20.05 Nekoč je bila hiša. 21.35 Kam in kako na oddih. 21.45 Od večera do jutra. 22.15 TV dnevnik. 22.30 P. I. Cajkovski: Simfonija št. 4.

PETEK, 1. AVGUSTA: 18.00 Obzornik. 18.10 Morda vas zanima. 18.30 Barvna risanka. 18.40 Mozaik. 18.45 Slovenski Rock 75 - Labirint. 19.15 Risanka. 19.20 Cikcak. 19.30 TV dnevnik. 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar. 19.55 3-2-1. 20.00 Krava in ujetnik. 21.35 Propagandna reportaža. 21.40 625. 22.00 TV dnevnik, II.

SOBOTA, 2. AVGUSTA: 15.30 Svetovno prvenstvo v kajaku na Mirnih vodah. 17.50 665. 18.10 Obzornik. 18.20 Mozaik. 18.25 Janošik. 19.15 Risanka. 19.20 Cikcak. 19.30 TV dnevnik. 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar. 19.55 3-2-1. 20.00 Iz del Jože Horvata. 20.30 Zabavno glasbena oddaja. 21.00 Barvna propagandna oddaja. 21.05 TV dnevnik, II. 21.20 Kojak.

radijski program

ČETRTEK, 24. julija: 14.00 Poročila; 14.10 V narodnem tonu; 14.40 Mehurčki; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 Nas podlistek; 17.00 Poročila; 17.20 Iz opernega arhiva; 18.00 Poročila; 18.05 Revija orkestrrov in solistov; 18.35 Kasete in gramofonske plošče. 18.50 EP; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.40 Ansambel Weekend; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Domače pesmi; 21.00 Literarni večer; 21.40 Lepe melodije; 22.00 Poročila; 22.20 Umetniki muzicirajo; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke; 24.00 Poročila.

Jožeta Privška; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Koncert iz studija; 21.30 Veliki zabavni orkestri; 22.00 Poročila; 22.20 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila.

PETEK, 25. julija: 14.00 Poročila; 14.10 Pesem mladih; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 Glasbena modigra; 16.50 Človek in zdravje; 17.00 Poročila - Aktualnost; 17.20 Poletni divertimento; 18.00 Poročila; 18.05 Ogledalo časa; 18.15 Zvočni signali; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Ansambel Toneta Kmetca; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Stop-pops; 21.15 Oddaja o pomorsčakih; 22.00 Poročila; 22.20 Iz logov domačih; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

PONEDELJEK, 28. julija: 14.00 Poročila; 14.10 Pojo amaterski zbori; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 Poletni kulturni vodnik; 17.00 Poročila - Aktualnosti; 17.20 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Poročila; 18.05 Ob lahki glasbi; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.40 Ansambel Jožeta Burnika; 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Če bi globus zaigral; 20.30 Operni koncert; 22.00 Poročila; 22.20 Popevke; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

SOBOTA, 26. julija: 14.00 Poročila; 14.10 Po Jugoslaviji; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 S knjižnega trga; 17.00 Poročila; 17.20 Gremo v kino; 18.00 Poročila; 18.05 Lahka glasba; 18.20 Sobotni glasbeni omnibus; 18.50 EP; 19.00 Radjissi dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Jazz; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Radijski radar; 21.00 Za prijetno razvedrilo; 21.30-23.00 Oddaja za izseljence; vmes ob 22.00-22.20 Poročila; 23.00 Poročila; 23.05 V novi teden; 24.00 Poročila.

NEDELJA, 27. julija: 4.30-8.00 Dobro jutro! - vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Z vami na izletu; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 EP; 6.50 Za vas; 7.00 Poročila; 7.20 EP; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila; Radijski in TV spored; 8.07 Veseli tobogan; 9.00 Poročila; 9.05 Se pomnite, tovariši... 9.55 EP; 10.00 Poročila; 10.05 Koncert iz naših krajev; 11.00 Poročila; 11.20-14.00 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; vmes ob 12.00-12.15 V nedeljo popodne; 13.00 Poročila; 13.15-13.30 Obvestila in zabavna glasba; 14.00 Poročila; 14.05 Reportaža; 14.25-18.50 Nedeljsko popodne; vmes poročila; ob 16.00-16.45 Radijska igra; 18.05 EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.40 Glasbene razglednice; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Skupni program JRT; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 V lučeh semaforjev; 24.00 Poročila.

TOREK, 29. julija: 14.00 Poročila; 14.10 Popoldne za mlade; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Vrtljak; 16.45 Nas gost; 17.00 Poročila; 17.20 Pianist Marijan Lipovšek; 18.00 Poročila; 18.05 V terek nasvidenje; 18.35 Lahke note; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.40 Ansambel Mojmir Sepeta; 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V pesmi in besedi; 20.30 Radijska igra; 21.26 Zvočne kaskade; 22.00 Poročila; 22.20 Sodobna passacaglia! 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke; 24.00 Poročila.

SREDA, 30. julija: 14.00 Poročila; 14.10 Pojo naši operni pevci; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.45 Loto vrtljak; 16.45 Orkester Radia Koeln; 17.00 Poročila - Aktualnosti; 17.15 Veseli veter na Primorskem; 18.00 Poročila; 18.05 Nenavadni pogovori; 18.25 Predstavljamo vam; 18.50 EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.40 Ansambel

radio ptuj

ČETRTEK, 24. julija: 16.00 - Napoved sporeda, poročila, obvestila; 16.15 - Plesni in zabavni orkestri; 16.30 - Reklame z zvočnimi signali; 16.35 - Pionirji, dober dan; Mladi na dopustu; 16.50 Mladinski zbori; 17.00 - Novice in zanimivosti; 17.05 Predstavljamo vam Kulturno skupnost Ptuj; 17.15 - Za vas in vaš dom; 17.20 - Lahka orkestralna glasba; 17.30 - Kulturna oddaja - Izkopanine v Ptuj; 17.45 - Operetne in filmske melodije;

PETEK, 25. julija: 16.00 - Napoved sporeda, poročila in obvestila; 16.15 - Zabavna glasba; 16.30 - Radijska univerza; 16.40 - Reklame in iz naših gramofonskih hiš; 17.00 - Mladi danes - četrta izmena Haloze '75; 17.25 - Za vas in vaš dom; 17.30 - Prisluhnite, izberite.

SOBOTA, 25. julija: 16.00 - Napoved sporeda, poročila, obvestila; 16.15 - Domača zabavna glasba; 16.30 - reklame z zvočnimi signali; 16.35 - Informativno-zabavna oddaja.

NEDELJA, 27. julija: 11.00 - Tedenski pregled poročil in obvestila; 11.15 - Domača zabavna glasba; 11.30 - Dogodek tedna: 50 let Komunistična; 11.35 - Iz krajevnih skupnosti - Grajena; 1.45 - Kmetijska oddaja; 12.00 - Reklame z zvočnimi signali; 12.05 - Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 28. julija: 16.00 - Napoved sporeda, poročila in obvestila; 16.15 - Vedri ritmi; 16.30 - Turistične zanimivosti - kartodrom v Hajdošah; 16.45 - Reklame in domača zabavna glasba; 17.00 - Novice in zanimivosti; 17.05 - Vprašanja delegatov; 17.15 - S pevci popevk; 17.45 - Reklame in zborovska glasba.

TOREK, 29. julija: 16.00 - Napoved sporeda, poročila in obvestila; 17.15 - Zabavna glasba; 16.30 - Na obisku pri graditeljih RTC; 16.45 - Reklame in domača zabavna glasba; 17.00 - Novice in zanimivosti; 17.05 - Delavec v kolektivu - Agrottransport Ptuj; 17.15 - Ekonomsko-propagandna oddaja; 17.30 - Kar ste izbrali, predvajamo.

V ostalem času prenašamo prvi program radia Ljubljana.

tu avstrija 1

ČETRTEK, 24. julija: 18.00 Bridget in Berni; 18.25 Družinski program; 18.50 EP; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.24 EP; 19.30 Čas v slikah; 19.55 EP; 20.00 Aktualno; 20.45 Steklena menažerija; 22.30 Poročila.

PETEK, 24. julija: 18.00 Družina Feuerstein; 18.50 EP; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.24 EP; 19.30 Čas v slikah; 19.55 EP; 20.00 Zgodbe iz zgodovine; 20.15 Komisar; 21.15 EP; 21.20 Pirat; 22.50 Poročila.

SOBOTA, 26. julija: 18.00 Marlene Dietrich; 18.25 TV kuhinja; 18.50 EP; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.24 EP; 19.30 Čas v slikah; 19.55 EP; 20.15 Tridejanka; 21.50 EP; 21.55 Novice; 22.15 Vrata izdajalcev; 23.40 Poročila.

NEDELJA, 27. julija: 18.00 Setanek starih; 18.30 Dežela glasbe; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.25 Kristjan in čas; 19.30 Čas v slikah; 19.50 Šport; 20.15 Dolgo, vroče poletje; 22.10 Orientiranje; 22.40 Poročila.

PONEDELJEK, 28. julija: 18.00 Paradiž za živali; 18.25 Družinski program; 18.50 EP; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.24 EP; 19.30 Čas v slikah; 19.55 EP; 20.00 190 dni do olimpijade; 20.50 EP; 20.55 Ljudje z ranca Šiloh; 21.55 Glasbena poročila; 22.00 Veselje ob glasbi; 22.30 Poročila.

TOREK, 29. julija: 18.00 Vsak začetek je težak; 18.25 Družinski program; 18.50 EP; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.24 EP; 19.30 Čas v slikah; 19.55 EP; 20.00 Južnoameriška glasba; 20.55 EP; 21.00 Zakon gospoda Missisipija; 22.30 Poročila.

SREDA, 30. julija: 18.00 Naslednji, prosim; 18.25 Družinski program; 18.50 EP; 19.00 Slike iz Avstrije; 19.24 EP; 19.30 Čas v slikah; 19.55 EP; 20.00 Srečno pot!; 21.30 Muenchenske zgodbe; 22.20 Poročila.

OBVESTILO

Obveščamo prebivalce naselij **Zlatoličje, Slovenja vas in druge**, da sta novozgrajena elektroenergetska objekta jamborska transformatorska postaja in visokonapetostni električni vod za gradbišče Tovarne mesnih izdelkov „Košaki“ v Zlatoličju **pod napetostjo**. Plezanje po drogovi in jamborju je nevarno za življenje.

Kava, imenovana „razdražujoča“

Stara zgodba omenja, da so prvi začeli piti kavo menihi nekega samostana visoko v etiopskih gorah in jo tudi imenovali „kaweh“ — razdražujoča. Iz Etiopije se je razširila preko Meke in Medine v Sveto deželo in — l. 1510 — v Kairo. Sultanu Selimu II. pa gre zasluga, da jo je spoznal tudi Konstantinopol.

Iz Arabije je kava pričela svoj zmagoslavni pohod po svetu. Vendar pa zgodovinsko ni dognano, če so kavo res odkrili prav v Etiopiji, prav tako ne, ali je človek pred stoletji znal pravilno pripraviti kavo, (t. j. sušenje kavne češnje, izčiščenje in žganje plodu ter kuhanje kave). Dognana pa je njena nadaljnja pot iz Etiopije. Tako je kava, ki so jo nasadili evropski naseljenci na Javi, prišla iz Arabije v prednjo Indijo, ki je bila ob koncu 17. stol. nizozemska. Uvajati jo je začel tamkajšnji guverner in že čez deset let je „Eastern Indian Company“ poslala v Amsterdam prvo pošiljko kavnih zrn in sadiko kavovca. To so nasadili v že tedaj izredno lepo urejenem amsterdamskem botaničnem vrtu in novo pridobitev skrbno negovali. Drevesce je cvetelo, dozoreli so sadeži in tako so dobili seme, ki so ga spet posadili. Eno izmed teh drevesc je Amsterdam kot veliko dragocenost podaril tedanjemu francoskemu vladarju Ludviku XIV., kar je povzročilo mnogo zanimanja in razpravljanja po Franciji. Potomci amsterdamske sadike, iz katere izvirajo vsi v Evropi vzgojeni kavovci, so se počasi razširili tudi po Ameriki. Iz nizozemske kolonije Gvajane je kava prišla v sosednji Cayenne, na Antile in Martinique. Že l. 1727 je prišla iz Cayenne tudi v Brazilijo.

Iz opisane poti je razvidno, da je prednik vsem kavnim nasadam arabska sadika, iz katere so v več kot 200 letih s križanji vzgojili več različnih vrst. Mnogo so se ukvarjali s tem zlasti v drugi polovici 19. stol., ko so poskušali vzgojiti vrsto, ki bi bila odpornejša proti listni rji, kar se jim je tudi posrečilo.

Kavovec je drevo, ki uspeva v področjih s tropskim podnebjem. Velike kavne plantaže so

zlasti v Braziliji, Kolumbiji, Mehiki, Salvadorju, Gvatemali, na Javi, v Zahodni Indiji in Zahodni Afriki. Pogled na tako plantažo, ko drevesa, posajena 2 do 3 metre narazen, cveto in se vse blešči v snežni belini nešteti cvetov ter močno diši po jasmínu, je čudovit. Da kavni sadež — češnja dozori, traja celih 9 mesecev, včasih pa tudi več. Ko češnja dozori, postane temno rdeča. Običajno vsebuje dve plankonveksni zrni, kadar pa je v sadežu le eno zrno ovalne oblike, tedaj govorimo o „bisseru“. Pri tej vrsti kave („biserna kava“) pa je lepo le ime, sicer pa ta plod dozori na že ostarelih vejah, ki niso imele dovolj potrebne hrane.

Kavo obirajo na različne načine: z rokami, tako da obero le zrele češnje, ali pa z roko enostavno potegnjo po veji in odtrgajo zrele in nezrele sadeže, listje, suhe vejice itd.; ali pa z otrsanjem drevesa, pri čemer zreli sadeži popadajo po tleh.

Okus kave se razlikuje predvsem po tem, kako zrna ločijo od mesnatega dela češnje. To delajo na dva načina in glede na ta postopek ločimo kavo na oprano in neoprano.

Oprano kavo spoznamo že na prvi pogled, saj je zareza na zrnu bele kave. Obrane češnje zmečkajo in nalože v velika vodna korita, kjer nastane fermentacija, med katero dobi kava značilen, boljši okus. Nato zrna očistijo z izpiranjem.

Neoprano kavo pa pripravljajo tako, da obrane češnje šest do petnajst dni suše na soncu, pri čemer nastajajo v semenu spremembe, ki vplivajo na kvaliteto kave. Posušene sadeže oluščijo, nato pa preberejo in sortirajo. Neoprane kave so močnejšega okusa, vendar so manj fine in zato tudi cenejše.

Surova kava je zrnje kavne češnje, ki ga še obdaja tanka kožica. Taka kava je pripravljena za transport. V luščilnicah, ki so predvsem v velikih lukah, ji z glajenjem odstranijo kožico in jo spravijo v vreče iz jute (po 60 kg), redkeje pa tudi v sode ali zaboje.

Prijetno in neprijetno o čaju in kavu

Čaj in kavo so uživali ljudje že v starih časih, da bi jim napije nadražila živčni sistem in mišice vplivala na zvišanje telesne duševne aktivnosti. Toda čezmerno uživanje prvega ali drugega lahko škoditi in povzročiti neprijetnosti.

Kava in čaj imata več lastnosti: — vplivata na dihanje in zvišujeta ventilacijo zraka, — močno in hitro delujeta na srce, njegov ritem in krvni obtok, — širiti krvne prostore zvišujeta pritisk, — zvišujeta presnovo v telesu, — vplivata na izločanje urina, pospešujeta delovanje ledvic, — dražita možgane in živčni sistem, ustvarjata razpoloženje in delo, zmanjšujeta občutek utrujenosti...

Pretirano uživanje čaja ali kave more povzročiti pri nekaterih ljudeh „udarjanje“ srca, nepravilen ritem srca, drhtenje rok, vznemirjenost, nevrozo, živčno nestabilnost in opadanje spolne moči pri moških.

Kavo priporočajo zdravniki utrujenim, zaspanim ljudem, ljudem s nizkim krvnim pritiskom in slabim izločanjem urina. Ne bi je smeli piti živčni in razdražljivi ljudje, ljudje s srčnimi težavami, visokim krvnim pritiskom, z arteriosklerozo, božni bazadovko in vsi tisti, ki bolehalo nespečnostjo. Kave prav tako ne bi smeli uživati suhi ljudje in tisti, ki imajo občutljiv želodec, ker slabi odpravlja apetit, poleg tega pa draži želodčno sluznico.

Mokre težave

bistriškega kopalništva

Kljub temu, da smo po koledarju že globoko zakoračili v poletje pa vremenom nikakor ne moremo biti zadovoljni, še najmanj pa so začeli voljni tisti, katerim kopanje pomeni pomemben del rekreacije in zdravljenja. Za razliko od preteklega leta imajo Bistričani tokrat nekoliko boljše ugodnosti, saj je v bazenu možno kopanje in ni več problema ali v bazenu bo ali ne bo dovolj vode, kar je bilo pred rekonstrukcijo pogost pojav.

Kljub „mokrim“ ugodnostim, jih nudi bistriški bazen mnogoštevilnim kopalcem, ki se ob neobčutljivi zberejo predvsem ob maloštevilnih sončnih dneh pa je mogoče slišati še mnogo pripomb, od katerih je mnogo tudi upravičenih. Med najbolj številnimi so visoka vstopnina, ki znaša ne glede na čas prihoda na kopanje 10 dinarjev za mlade nad 18 let, in 5 din za otroke. Koliko je potrošila samo za kopanje tričlanska družina, če bi bilo več sončnih dni, ki bi jih želeli njeni člani izkoristiti za kopanje, se mnogi sprašujejo ob dejstvu, da so za rekonstrukcijo morali prav občani od svojega osebnega dohodka odšteti precejšnjo vsoto. Med vprašanji so tudi nenavaden delovni čas kopa-

IZ TRAVNIKA V KOVAČO VAS

Komaj tri mesece jih je štel, ko je bil izseljen iz Travnika v osrčju Bosne, da bi svoj drugi dom našel na obronkih Pohorja v Kovači vasi nad Slov. Bistrico. Medtem ko je bil tam eden od mnogih, pa tukaj vzbuja veliko pozornost, predvsem med najmlajšimi, ki jih kar ne zmanjka v njegovi okolici.

Njegov lastnik je Babček iz Kalš, ki ima šest otrok, pa je osliček prava zabava na kmetiji. Prijelo se ga je ime Čiči in to ga spremlja tudi na stalnih tedenskih obiskih v občinsko središče Slov. Bistrico, kjer lastnik nabavlja in opravi še druge dolžnosti. V tem času pa ČIČI pridno prenaša otipavanja in božanja najmlajših Bistričanov, ki so kar veseli tega nevsakodnevnega gosta.

Foto in tekst: Viktor Horvat

ČIČI je pri hiši samo za zabavo, čeprav lastnik Babšek pove, da so klobase iz oslovskega mesa prava poslastica...

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI ZAVRČ razpisuje delovno mesto

TAJNIKA

krajevne skupnosti Zavrč s honorarno zaposlitvijo.

Pogoji:

1. srednješolska izobrazba ali poklicna šola z znanjem finančnega in pisarniškega poslovanja.
2. kandidat mora biti moralno politično neoporečen.

Pismeno vlogo z dokazom o izobrazbi in dosedanjem službovanju pošljite na naslov: Krajevna skupnost Zavrč.

Razpis velja do zasedbe. Stanovanja ni na razpolago.

Dominik GLUŠIČ

SPOMINI NA PTUJSKE ZAPORE

78

Tedaj je odbila v mestnem zvoniku enajsta ura. Moja skupina kaznjencev je delala dalje. Odstranjevati je začela sneg in kamniti tlak mačji glav dalje po sedanjem Slovenskem trgu proti Murkovi ulici. Toda kakor na dogovor so okrog pol dvanajste delavci prenehali z delom. Spomnil sem se, kako so se prejšnji dan jezili, ko so dobili po končanem delu ob 15. uri v zaporih postano kosilo, skuhano ob 12. uri. Šinilo mi je v glavo, da so se zmenili, oditi na kosilo pravočasno.

Ko so prenehali zaporniki z delom, je eden izmed njih pričel po žepih svojega telovnika zbirati cigaretno ogorke. To je bil kmet Franc Kostevšek iz Starošinec pri Cirkovcah na Dravskem polju. K njemu je pristopil še Ludvik Farkaš iz Kukove v Slovenskih goricah. Ponudil mu je kos časopisnega papirja, da je z njim zvil tobak v cigareto, ki naj bi jo skupno pokadila. Župan, ki je hodil po Prešernovi ulici in opazoval, kako delavci opravljajo svoje delo, je od daleč zagledal stoječo skupino zdravnikov, ki celo kadi. Urnih korakov se je delavcem približal in kričal nad njimi v nemščini, da je kajenje med delom prepovedano. Pri tem je jezen klofnil kmeta Kostevška in Farkaša. Farkašu je pri tem odletela cigareta iz ust in se je opotekel. Pri Kostevšku pa je bilo drugače. Župan je le dvignil svojo roko nadenj, ki jo je jezen Kostevšek zgrabil z dugo roko pa ga je zgrabil za ovratnik ter primazal županu klofuto. Pri tem mu je slovensko zabrusil v obraz: Kaj pa si ti domišljaš, hudič švabski, da nas boš na delu pretepal? V jarek te bom položil in zadavil, saj drugega ne zaslužiš, hudič grobjanski. Kaj si domišljaš, če si posrani švabski župan, da boš vse strahoval in da bodo vsi trepetali pred teboj? Se vedno je razjarjeni Kostevšek držal župana za ovratnik in kravato ter ga neusmiljeno stresal. To pa še ni bilo dovolj. Nenadoma je segel še po krampu, da bi z njim lopnil po njem. Tedaj sem priskočil in zdril Kostevšku kramp iz rok. Na pomoč sta mi priskočila malo oddaljena orožnika. Vsi kaznjenci iz Rogoznice so tudi ob tem prizoru opustili delo in gledali nenavaden dogodek.

Župan se je seveda prestrašil. Videlo se je, da kaj takega ni pričakoval. Ko sta orožnika prišla Kostevška, da bi ga ukrotila, se je župan pobral na noge in naglo odreval. Ostal sem spet s svojo skupino delavcev in jo pozval na delo, kakor so to storili tudi orožniki s svojo skupino, a v zapore smo se ta dan vrnili ob uri kosila. Ko sem razdelil jetnikom kosilo in se vrnil v zaporno pisarno, je pri vhodnih vratih pozvonilo. Bil je sam župan Wresnigg. Prišel je po podatke za kaznjenca Kostevška, da bi ga ovadil zaradi njegovega napada nanj. Jetničar Jerman še ni bil seznanjen z dogodkom na ulici, zato je začuden poslušal pogovor med menoj in županom. Jaz sem čutil dolžnost, da branim Kostevška. Prikazal sem ga za dobrega delavca, a živčno razvrzanega. Opozoril sem ga, da je slabo napadati ljudi pri delu z žalitvami in klofutami pa tudi če malo postanejo pri napornem delu. Župan je pričel očitati, da je nadzoroval dela zato, ker ni zaupal nam paznikom in orožnikom; češ da smo preveč popustljivi. Županu sem dejal pa tudi Jermanu, da take skupine kaznjencev ne bom več vodil na delo, ker je prevelika in zanjo ne odgovorjam. Jerman mi je pritrdil, ko sem predlagal, naj vse naše kaznjence pošljejo ali v Rogoznico ali v Strnišče, kjer so delovna taborišča, pri nas jih naj ostane le malo število za domača dela.

Županu sem pojasnil, da je najbolje, če ne podvzame nobenega postopka zoper Kostevška, kajti maščevanje lahko rodi novo maščevanje. Župan je odšel. V ptujskih zaporih pa je prišlo do spremembe. Reš so skoro vse, ki jih je sodišče obsodilo na zaporne kazni, iz zaporov poslali v Strnišče ali v Rogoznico. Tisti pa, ki so ostali v naših zaporih pa so le sem pa tja še priskočili na pomoč pri javnih delih, a to so bile le skupine treh do petih delavcev. Največ so delali v Zorčičevem mlinu. Tja smo jih pošiljali skoro tri leta.

PRI NEVARNEM POSLU

Ko so od jeseni 1944 zavezniška letala vedno bolj pogosto preletavala Ptuj in okolico ter pričela odmetavati tudi bombe, se je zgodilo, da katera od njih ni eksplodirala. Potrebno jo je bilo dvigniti iz ruševin ali zemlje, kamor je padla, da bi ne bilo smrtnih žrtev pri poznejši eksploziji. Ko so od novega leta 1945 dalje večkrat bombardirali samo mesto, so nemške vojaške oblasti sestavile posebno strokovno skupino, ki je s pirotehničnimi magnetnimi aparati preiskovala kraje, kjer so padale bombe. Te so se včasih zarile tudi več kakor meter globoko.

Dalje prihodnjč

TURIZEM PO DOMAČE

Te dni smo že krepko zakoračili v turistično sezono, ki nam žal vsled nestalnege vremena povzroča precej preglavic pa tudi prinaša veliko deviznih sredstev, ki prav v tem času v mnogočem vplivajo na gospodarstvo.

Med „pridobitve“, ki nam prinaša letošnja pa tudi prejšnje niso bile siromašne z njimi, počitniška turistična letina so tudi takšne, s katerimi se ne bi želeli ponašati, ne pri nas pa tudi druge z njimi ne bi bili zadovoljni. Prav tega pa se verjetno mnogi zavedajo, sicer naših naravnih lepot in okolja, v katerem živimo, ne bi krasili z odpadki in si tako postavljali spomenikov sodobnega turizma. Še vse huje postaja, saj je mogoče že skoraj ob vseh cestah, kjer poteka turistični promet videti kupe odpadkov, od papirnatih, do plastičnih in tudi

kovinskih. Odpadki so v glavnem neuničljivi in je torej njihova doba trajanja kar dolga. To pa pomeni, da bodo še mnogi, katerim čistoča narave pri nas veliko pomeni, v precejšnji zadregi, ko se bodo srečevali z takšnimi podobami sodobnega turizma, kot je na naši fotografiji, ki je bila posneta ob cesti SI. Bistrica proti Rogaški Slatini.

Za takšno stanje smo mnogokrat krivi tudi sami, saj v Sloveniji še vedno ni dovolj določenih počivališč za avtomobiliste, kjer bi si lahko odpočili od dolge vožnje, in na zato primerno urejenem prostoru pustili tudi nepotrebno embalažo. Tako pa imamo divja smetišča, predvsem ob glavnih cestah. Ko pa jih bi bilo potrebno odstraniti pa še vedno iščemo tistega, ki bi to naredil. VH

KRIZANKA			Lanko topljiva rudnina	Medmet, ki po anoma udarec	Steklena cevka za poskušne	Bog rize v sinto-izmu	Iskrli prežve-kovalec	Produkt tkanje
Sestavi	Letovjak	Kemski pisatelj						
S.M.	v Belgiji	Posttrajski bodica						
Stropni zidek								
Aparat, naprava								
Češka pritr-dilnica				Kemiska prvina				
TEDNIK	Kiparsko umetnost	Duhovni strežnik						
Ameriška črna operna pevka						Stevnik		
Premi-kanje po zraku				Islet v gore				
Avtonom-na pokra-jina			Tropska ovijska	Sonski igralec / Alain				Štramba za seno
Bakren italij. novič				Živalski glas		Josip Stritar		
Bojna ladja s treni vst klopi								
Prebiv. sosednje države								
Reka v Kanadi								
Otok pred irsko obalo					Kačji glas			

Ob tridesetletnici osvoboditve

Obtožujoča bilanca

Ko so svobodoljubni narodi pred tridesetimi leti slavili zmago nad fašizmom, se je človeštvo znašlo pred strašno bilanco druge svetovne vojne. Že mnoge druge vojne v zgodovini človeštva so zahtevale ogromne človeške in materialne žrtve, toda obračun zadnje vojne je v tem oziru daleč presegel vse.

Šest let je divjala druga svetovna vojna na ogromni površini 22 milijonov kvadratnih kilometrov. Več kot 60 držav z 80 odstotki svetovnega prebivalstva je bilo vpletenih v ta spopad, v katerem je bilo 110 milijonov ljudi pod orožjem, medtem ko so ostali, predvsem ljudje, ženske in mladoletniki morali delati v vojni industriji, kjer so izdelovali ogromne množine „orodja“ za pobijanje ljudi.

Krvava bilanca druge svetovne vojne izkazuje skoraj 55 milijonov mrtvih — vojakov in civilistov, poleg tega pa še 90 milijonov ranjenih, od tega 28 milijonov dosmrtnih invalidov.

Kot že nikdar prej, je bilo med drugo svetovno vojno težko prizadeto tudi civilno prebivalstvo. Nacisti so uresničevanje svojih zločinskih načrtov začeli z neusmiljenim bombardiranjem mirnih mest in vasi. Najprej je bilo uničeno špansko mesto Guernica; potem so napadli Varšavo, bombardirali so Rotterdam, Reims, Cambrai, Dunkerque in Arras; vodili so neizprosno zračno vojno proti miroljubnemu prebivalstvu Londona, Coventryja, Beograda, Minska, Leningrada, Odese, Stalingrada in mnogih drugih mest, katerih imena bodo ostala neizbrisno zapisana v zgodovini druge svetovne vojne.

Posledica takega „vojskovanja“ je bila, da je število žrtev med civil-

nim prebivalstvom prvič v vojni zgodovini presešlo število žrtev na bojišču: po računih merodajnih strokovnjakov je med zadnjo vojno zgubilo življenje 28 milijonov civilistov in 27 milijonov vojakov. V primerjavi s prvo svetovno vojno se je število padlih na bojišču potrojilo, medtem ko je število civilnih žrtev naraslo za več kot 50-krat.

Materialno škodo, ki je bila povzročena med drugo svetovno vojno, cenijo na 4 bilijone dolarjev, to je vsota, ki si je niti predstavljati ne moremo. Po nepopolnih podatkih je bilo med vojno uničenih 21 milijonov stanovanjskih hiš in na desetine milijonov ljudi je ostalo brez strehe ter so zgubili vse svoje imetje.

Fašisti so ropali in pustožili po vseh deželah, ki so jih napadli. Posebno velika je škoda, ki so jo povzročili v vzhodnih državah, kjer so uničili na tisoče mest in večjih naselij ter na desetisoče vasi, na desetisoče industrijskih in drugih podjetij, na stotisoče kilometrov železniških prog itd. Tudi v Jugoslaviji, v Franciji, na Nizozemskem in v drugih državah so zapustili opustošenja, ki nimajo primere ter so morali tamkajšnji narodi dolga leta vlagati vse svoje sile za obnovo domovine. Prav tako pa je moral tudi nemški narod plačati visoko ceno za zločinsko politiko nacističnega režima: zavezniška letala so pri uničenju fašistične vojaške moči na nemškem ozemlju uničila 1,5 milijona hiš ter je bilo 7,5 milijona ljudi brez strehe nad glavo.

Kljub temu pa so ti podatki le majhen del strašne bilance, pred katero se je znašlo človeštvo ob koncu druge svetovne vojne.

Uspešen zaključek

V soboto, 19. julija 75 je odšel izpred spomenika NOB v Gaju na Zg. Polskavi na dvodnevni „Pohod po poteh osvoboditve“ velika skupina mladih iz vse občine Slova Bistrice.

Kljub slabemu vremenu, ki spremljalo nad 160 mladih na prvih kilometrih pohoda, tem ni zmanjkalo poguma. Dobro opremljeni in pot nadaljevali in s tem še močnejše potrdili njegov osnovni namen, ki bil pripraviti in usposobiti mlade za splošno ljudsko obrambo, preprečevanje ohranjanje in obujanje revolucionarnih tradicij NOB, gajenje bratstva in prijateljstva, kakor tudi prizadevanje za njihovo splošno izobraževanje na družbeno-političnem področju s posebnim poudarkom na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Pohod ki je bil najuspešnejši vrste v zadnjih letih, je organizirala Občinska konferenca ZSMS Slova Bistrice v okviru praznovanja 30 letnice osvoboditve in 4. julija dneva borca.

Že po nekaj kilometrih slabega vremena so mladi, formirani v mladiški pohorski odred, občinski „trdnejša tla“ saj je prenehala deževati. Že tako dobro razpoloženje, ki ga ni moglo pokvariti slabo vreme, je postalo še boljše. Sklepala so se nova poznanstva, doživljali pa so tudi prve prijateljske trenutke pohodnega življenja. Kmalu so se pojavili tudi prvi žulji, kar pa je bolničarska ekipa hitro reševala in tako tudi dosegla, da med udeleženci ni bilo mladih, ki bi sprejete naloge ne izpeljali do konca. Med njimi je bilo veliko takšnih, ki so kraje bistriške občine uspeli prav na tem pohodu prvič obširneje spoznati in se seznaniti s njihovimi lastnostmi. Prav gotovo pa je bilo malo tistih mladih, ki bi se pred tem pohodom spoznali vse spomenike NOB in druga spomeniška obeležja, njihovo zgodovinsko ozadje ter ljudi, ki so sodelovali v času NOB na teh območjih. Pohod je tako bil velika prilžnost, da so mladi obogatili svoja spoznanja s občini, v kateri živijo. Kar dva dni so mladi Bistričani peš merili razdaljo med kraji in spomeniki NOB občine Slova Bistrice.

Prvi dan so prehodili od Gaja na Zg. Polskavi prek Sp. Polskave, Pragerskega, Črešnjevca, Laporje do Makol, kamor so prispeli pozno popoldne. Ob gradu Štatenberg so postavili šotore in pripravili taborišče, ob katerem so se zbrali po bogatem kulturnem programu, ki so ga pripravili člani KUD Slova Bistrice, pripadniki JLA iz Slova Bistrice ter udeleženci pohoda. Zabavno—glasbeni ansambl garnizije „Pohorski bataljon“ iz Slova Bistrice pa je poskrbel za zabavo udeležencev pohoda. Mladi vojaki pa so sodelovali tudi na pohodu.

Kljub utrujenosti, ki jo je bilo opaziti na nekaterih obrazih mladih bistriških pohodnikov pa ni manjkalo prijetelega razpoloženja, ko so morali drugi dan že zgodaj vstati, pospraviti tabor in nadaljevati pot prek Studenic do Polčan, kamor so prispeli v popoldanskem času. Tukaj so tudi ugodno ocenili dvodnevni pohod in sklenili, da bodo podobne pohode organizirali tudi v prihodnje.

(Nadaljevanje z 12. strani)

šča, ki je odprto od 9. do 17. ure. Torej osemurni delavnik za enega zaposlenega na kopališču. Koliko ostane časa za kopanje tistim občanom, ki so do 14. ure na delovnih mestih, ni potrebno posebej pojasnjevati in tudi to ne, da morajo za ta čas odšteti prav tako 10 dinarjev. Zakaj si morajo predvsem starši z majhnimi otroki še vedno iskati kopališča izven Slova Bistrice, ni težko najti odgovora. Še sedaj ni dograjen prepotrebnih otroški bazen, z za katerega dograditev menijo, da je potrebnih samo še 25.000 dinarjev, katerih pa v Komunalnem podjetju Slova Bistrice nimajo.

Ob številnih pomanjkljivostih, ki še vedno spremljajo bistriško kopališče pa je potrebno poudariti tudi neodgovornost nekaterih posameznikov, kopalcev do družbenega inventarja. Saj je bilo

mogoče po samo nekaj dneh obratovanja kopališča opaziti neodgovorno ravnanje z inventarjem, kakor tudi odnos do drugih kopalcev.

Samo malo sonca je treba pa se v bistriškem bazenu zbere tudi do 500 kopalcev.

Nabiranje zdravilnih rastlin

„Povsod po svetu posvečajo zdravilnim rastlinam vedno več pozornosti in jih tudi vsestransko proučujejo. Trume botanikov, kemikov, farmacevtov, zdravnikov in drugih strokovnjakov si prizadevajo, da bi iztrgale rastlinam čimveč uporabnega.

Dandanes vemo o rastlinah dosti več kot so vedeli nekoč, toda še vedno ne vemo vsega. Z modernimi pripomočki in načini dela odkrivamo vedno nove snovi, za katere prej niso vedeli. Raznovrstnost naših domačih zdravilnih rastlin nam omogoča, da tudi pri nas uporabimo za zdravlilo to ali ono zdravilno rastlino, ki raste pri nas. Takih rastlin je cela vrsta. Cenijo, da jih je v Sloveniji nad 400, ker pa še vedno niso preizkusili vseh, je številko verjetno še višje. Zdravilne rastline so v nekaterih primerih še vedno najcenejša sintetična tovarna in treba je iz njih izvleči le to, kar potrebujemo. Nimajo prav tisti, ki trde, da so zdravilne rastline brez vrednosti. Res je, moderna kemija je ustvarila vrsto novih in dobrih zdravil, vendar ji še ni uspelo zamenjati vseh zdravilnih rastlin. Torej ne sodijo v pozabo, pač pa je njihov pomen vsak dan večji.

Zdaj pa k nabiranju. Na splošno velja pravilo, da nabiramo korenine in korenike le jeseni ali zgodaj spomladi, celo rastlino tedaj, ko začne cveteti, cvetove, ko se začno odpirati, liste pa, ko so najlepše razviti.

Rastlin ne nabiramo ob sončni pripeki ali tedaj, ko so še mokre od dežja ali rose, ampak počakajmo, da se rosa ali deževnica posuši. Najbolj primerne ure za nabiranje so dopoldanske, ko še ni sončne pripeke, in pa popoldne, ko sonce izgublja svojo moč. Vedno nabirajmo le tiste rastline, ki jih dobro poznamo. Pri nabiranju imejmo red in rastlin ne mešajmo. Nabirajmo vsako rastlino posebej in vsako posebej doma tudi posušimo. Ne nabirajmo tudi po več rastlinskih delov hkrati: laže je rastlinske dele ločiti takrat, ko jih nabiramo, kot se pozneje ukvarjati s prebiranjem, ki ni prijetno. Če nabiramo korenine, jih nosimo s seboj v posebni posodi, primerni košari ali podobnem, da ne onesažimo s prstjo drugih delov ali drugih rastlin. Nabranih zelišč ne tlačimo, posebno ne listja in cvetja, ker se zmečkajo, in če so stlačeni, se radi segrejejo, vnamejo in pokvarijo. Nabranih zelišč ne imejmo na kupu, temveč jih takoj očistimo, preberimo in posušimo.

Ne nabirajmo na debelo že redkih rastlin in tistih, ki jih je bilo treba zavoljo pretirane nabiranja že zaščititi. Med zaščitnimi rastlinami, ki rastejo pri nas, omenjam naslednje: rumeni svišč ali encijan, kranjski jeglič, lepi jeglič ali vrikelj, cesarski silj ali cesarski koren, okroglostno rosiko, jesenček, rjasti sleč in na nekaterih krajih dlakasti sleč, bodiko ali božji les. Teh rastlin ne smemo nabirati.

Če nabiramo cvetove in korenine redkih rastlin, je nevarno, da jim onemogočimo rast, da ne morejo razviti semena, ki je potrebno za nadaljnje razmnoževanje, z nabiranjem korenin pa rastlino sploh uničimo.

Če nabiramo liste, ne osmukavajmo rastlin do golega, ker jih lahko s tem uničimo. Ne lomimo drevja ali vej. Rastlina je živ organizem, ki mu lahko nepopravljivo škodujemo.

Nabirati pa tudi ne smemo poškodovanih, bolnih, objedenih ali prezrelih zelišč. Taka zelišča tudi posušena ne bodo lepa in v njih tudi ne bo dosti zdravilnih snovi.

In še nekaj podrobnejših navodil! Cvete trgamo z roko ali pa s primerno napravo, grabljicami, ki se odpirajo. Prezrelih ne nabirajmo, ker se nam cvetje osuje. Liste nabiramo z rokami ali pa jih pristrižemo s škarjami ali odrežemo z nožem. Nabiramo jih, ko so popolnoma razviti in lepo zeleni, še preden je rastlina začela cveteti ali pa ko zacvete. Prepozno nabrani listi niso več tako dobri, posebno če gre za liste mete ali melise. Listov ne mečkajmo, da se ne pokvarijo in ne izgube barve.

Cele rastline nabirajmo, ko začno cveteti. Da ne izpulimo obenem tudi korenine, rastlino odrežemo s škarjami ali z nožem. Najdragocenejši del rastline so večinoma listi in cveti, zato glejmo, da bo čimveč listov in cvetov in manj debel. Oleseneli deli so manj vredni ali pa celo brez vrednosti.

Plodove in semena nabiramo, ko so zreli, včasih pa tudi prej, da se ne osujejo. Plodovi janeža ali kumine dozorevajo neenakomerno, zato kobule poberemo, še preden so dozoreli, in jih pustimo, da na čistem zraku dozore. Nato jih osmukamo in posušimo.

Korenine in korenike nabiramo jeseni ali zgodaj spomladi, še preden rastlina odžene. Takrat vsebujejo največ zdravilnih snovi. Osušene korenine narežemo na manjše koščke, ti se tudi hitreje in lepše suše. Enako ravnamo pri nabiranju čebulic in gomoljev.

Lubje pa nabiramo spomladi. Spomladi se pretakajo hranilni sokovi po lubju, pravimo, da je lubje muževno. Pri nabiranju lubja ne uporabljamo železnih nožev ali podobnega orodja, ker to pusti na lubju črne madeže. Nož naj bo pokroman ali lesen, in sicer iz trdega lesa.“

Izšla je IV. številka Obvestil

Kljub počitniškemu obdobju informiranje pri Občinskem sindikalnem svetu v Slov. Bistrici ne miruje. Za vse zaposlene, katerih že ni zajela počitniška mrzlica ali pa so se že vrnili na delovna mesta, je pripravila 4. številko OBVESTILA, glasila OSS. Glasilo so sprejeli vsi najvidnejši družbenopolitični delavci bistriške občine, osnovne sindikalne organizacije kakor tudi njihova vodstva.

V glasilu je posebna pozornost posvečena oceni rezultatov dosedanjih dosežkov pri uveljavljanju ustave v praksi v bistriški občini, ciljem družbeno ekonomske politike v letu 1975 ter oceni gibanja gospodarstva te občine za obdobje prvih pet mesecev letošnjega leta. Oč tem so poudarjeni tudi elementi za oceno gospodarskih gibanj.

Glasilo je pripravil posebni uredniški odbor pri OSS Slov. Bistrica. vh

Godbi na pihala kupili nove instrumente

Preteklo leto je godba na pihala gasilskega društva iz Sp. Polskave slavila 65 obletnico aktivnega igranja. Vztrajnost in prizadavnost tega orkestra so bili osnovni vzrok, da so skozi vsa ta obdobja igrali s tistimi, torej že zastarelimi instrumenti. To pa je bil tudi osnovni vzrok, da so ob lanskem jubileju sklenili nabaviti nove instrumente. Akcija za zbiranje potrebnih sredstev je kmalu pričela, med vaščani pa je naletela na veliko razumevanje.

Pred nedavnim so tako v Sp. Polskavi ob krajši slovesnosti predali godbi na pihala Sp. Polskava nove instrumente, katerih skupna vrednost je presegala 100.000 dinarjev. Od tega je 30.000 prispevala kulturna skupnost občine Slov. Bistrica, medtem ko so preostala sredstva zbrali vaščani s prostovoljnimi prispevki. VH

IZBIRA-PTUJ
TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO

30 - 50 %

tovarniško znižanje cen v trgovini ZARJA, Srbski trg Ptuj: ženske jopice, bluze in kopalke, moške jopice ter srajce, otroške bluzice in majice, dekliške dolge hlače, kamgarni, dioleni, trevire, džersi ter loft.

Izkoristite ugoden nakup, kolektiv ZARJE se priporoča!

LUTKA

(F. B.)

(Iz zbirke „Črtice belega plašča“)

Zivela sta v majhnem mestecu ob rekli. On je bil slok, visokega elegantnega telesa in črnih las, ki so že zgodaj na sencih prepletli s srebrnimi nitkami. V njegovih temnorjavih očeh je bilo mnogo prodirne ga žara in nekaj, kar je spominjalo na odločno moštost. Ko sta se poročila, mu je bilo že trideset let. Bil je uradnik v majhnem denarnem zavodu. Vedno je bil ugledno oblečen in skrbno negovan, tako da je bilo na prvi pogled videti, da za njegovo zunanost skrbita dva. Vzravnan je hodil po ulicah in prijazno je pozdravljali številne znance in prijatelje. V urad je hodil in se vračal kot ura natančno. Vedno po eni in isti poti. In kdor ga je pogosto srečeval, je lahko po njegovem srečanju meril dnevni čas.

Njegova družica je bila nekoliko nižje, a tudi vitke postave in bujni h kostonjevih las. Sinje oči so ji sijale bolj pritrjeno, nežno in toplo, podobno kot sveti lučka izpod okrasnega motnega stekla. Njeno lice je bilo lepo oblikovano in ten je bil čist, kot da bi gledal umetniško glavo rezanega iz čistega alabastra. Njen hod je bil nežno drobeč, a nič afektiran. Tudi ona je bila vedno elegantno oblečena. Vzorci njenih oblek so bili premišljeno izbrani, umirjeno lepi, nič kričeči in ne preveč pestri. Saj ni bilo potrebno, ko pa je bila tako lepa. Njeni kroji se niso suženjsko ravnali po modi, bili so samo prilagojeni lepemu telesu, ki je posebno v poletnem času bilo v pasu prečeto kot osja žuželka. Pa smo ji zato navzdeli vzdevek osa. Geste rok so bile baletsko prilagojene prijaznim besedam prijetnega glasu.

vreme

DO NEDELJE, 3. AVGUSTA 1975.

Polna luna je bila včeraj, 23. julija ob 6.28.

NAPOVED: Smo na prehodu od nestalnega nevihtnega vremena, na stabilnejše lepo vreme. Da se bo stabilno lepo vreme povsem uveljavilo, bo trajalo še nekaj dni.

Nevihte s plohami so verjetne 25. in okrog 29. julija. Za soboto, 2. avgusta ali dan prej, bo en dan deževno in hladno vreme.

Sploh pa imamo letos dokaj čudno vreme. Smo pa še vedno na dobrem, če upoštevamo katastrofalne poplave v drugih krajih. Velikanske škode je prizadela reka Donava v Avstriji in po vsem njenem toku. Samo v Rumuniji je po televizijskih poročilih voda poplavlila okrog milijon hektarjev polja in rušila tudi hiše.

Smo v času sejanja ajde in repe. Mnogo starejše gospodinjše se danes držijo pravila, da ni dobro sejati, ne saditi na dan, ki je v znamenju raka. Dneva v znamenju raka bosta 5. in 6. avgusta. Jakobova (25.) ajda in Ožbaltova (5. avgusta) repa, sta malo kdaj lepa.

Alojz Cestnik

Tako sta živela mnogo let. Vedno lepa in mlada. Kadar sta se sprehala po parku ob vodi in se pod roko vodila stisnjena drug ob drugega, so starejše dame stikale glave, čes kaj le, ali bosta za vedno ostala sama, čas bi že bil, da bi se par spremenil v družino.

Neko pomlad je začela nositi ohlapne obleke, brez osjega zažemka v pasu. Pa smo vedeli, kaj bo. Ko se je dan ob kresu prevesil, je rodila hčerko, ki je bila seveda izrezani očka. Črne očke, napeta lička s poudarjeno nabrekli očevimi ustnicami zdrave rožnate barve.

Od tega dne dalje je mamica zaživela in se spremenila, postala je bolj zgovorna in ponosno je korakala za vozičkom, ki se je na baročno zapognjenih vzmeteh pozibal po mačjeglavem tlaku mestnih ulic. Poprej samo z možem, se je sedaj ustavljala ob mnogih znankah in je rada pokramljala s prijateljicami. Seveda je bilo največ govora o njeni bebi.

Ko je punčka shodila, jo je skrbno vodila na sprehod. Tudi na njenih oblekah je bilo vedno opaziti posebno skrb: poletni kot metuljček; pozimi v debelih hlačkah iz belega ovčje nakodranega astrahana in enakega plaščka. Ko je tako stopicala v sveže zapadlem snegu, je bilo videti, kot da se pomika le dvoje ogljenočrnih oči.

Ze bolj odrasli ji je očka kupil lepo veliko lutko, ki ni bila mnogo manjša od nje. Kadar je hčerka hodila ob vozičku, se je peljala lutka in bilo je kot da sta dvojčki.

Tako so preživeli srečni tri pomladi. Po hudi dolgi zimi je v deželo planila jugovina. Ob poteh visoko nagnjeni grebeni snega so naglo kopne li in po ulicah se je razlivala snežnica. Prénagla sprememba je prinesla mnoge bolezni. Med otroki se je razširila davica, ki se je hitro razplamtela v strupeno epidemijo. Zbolela je tudi mala Natalija. Zdravniki so se zelo trudili za njeno ozdravitev. A vse je bilo zaman. Razvila se je prava dušiča davica, ki je je nausmiljeno zadavila in ugasnilo je nežno življenje.

Nesrečne mamice dolge mesece ni bilo na spregled. Vidno je širala. Lice je prešla bledica in oči so zamrle, zagledane nekam v daljavo zrlle predse. Kot da bi bila odsotna, je taval po ulici. Podnevi je skoraj ni bilo iz hiše. Le v poznem mraku sta se nema sprehodila po skritih odmaknjenih ulicah in redno obiskovala grobek, na katerem je gorela večna lučka. Lepe obleke je zamenjala črna, na katerem je stalno nosila še v popek zavito lepoto krvavordečega ščipka. Vrtnica je pomenila trajnogorečo ljubezen, črna pa prav tako trajnožogočo bol v srcu.

Ostala ji je samo lutka in obleke kruto zgubljen hčerke. Odslej je vsak dan negovala punčkino lutko,

Ptuj postaja
„filmsko mesto“

V prihodnjih dneh bo Ptuj postal pravo „filmsko mesto“, saj se bo tu mudila ekipa beograjskega filmskega podjetja, ki snema novi film o Đuri Đakoviću. V glavni vlogi nastopa priljubljeni Ljuba Tadić. Posamezne scene filma bodo snemali v starem delu mesta, v Jadranski ulici, Slovenskem trgu, Murkovi ulici in Trgu mladinskih delovnih brigad. Dogajanje v filmu obsega čas v letih od 1925 do 1932. leta. V ta namen filmska ekipa prosi za pomoč, saj potrebuje stare avtomobile, kolesa, predvsem pa kmečke kočije za avtentičen prikaz dogodkov. Ptuj bo torej zaživel s tedanjim ambientom. Za snemanje pa ekipa potrebuje tudi večje število statistov, okrog 80.

Kmalu potem, ko se bo poslovila ekipa beograjskega filmskega podjetja, bodo v Ptuj začeli snemati italijansko-nemško koprodukcijo Scaramouche. V Ptuj bodo prišli 4. avgusta. MG

Počitnice samo
za pridne učence

Kljub ugodnemu učnemu uspehu, ki so ga dosegli na osnovnih šolah v občini Slov. Bistrica, le te ne bodo mirovale v času letnih počitnic. Za vse učence, ki v času rednega šolskega leta niso uspeli obvladati določenih učnih snovi, bodo v šolah organizirali dopolnilni pouk. Posebna komisija bo v tem času proučila vzroke, zakaj posamezni učenci v minulem šolskem letu niso dosegli željenih rezultatov.

V minulem šolskem letu je bilo na vseh osnovnih šolah bistriške občine vpisanih 4087 učencev, od katerih je izdelalo 4028 vseh učencev, ali 98,55 odstotka. Rezultat, s katerim so v bistriški občini lahko dokaj zadovoljni, pa spodbuja mnenje, da bi bil uspeh lahko še boljši. Vzroke, zakaj ni bil, pa bo v poletnih dneh preučila imenovana komisija. Med šolami, ki so v preteklem šolskem letu dosegle najboljše učne uspehe so Slov. Bistrica, Timje. Makole in Črešnjavec, katerih vsaka posamezna je dosegla učni uspeh z 99 odstotki. VH

ki ni zrasla nikamor. Lutka in nesrečna mamica sta za vedno otrpnila v isti točki praznega življenja. Gospa ni nikdar več slekla čmine. Niti poleti ne. Da bi se zopet ulovila z življenjem, sta odhajala v letovišča in na morje.

Povsod je nosila s seboj črn kovček in v njem lutko, ob kateri so vsak dan jokale njene oči in ugašale. Ostala sta za vedno samo par brez otrok.

Otrok je utrujen

Navadno smo prepričani, da otroci nikoli ne utrudijo, pri tem pozabljamo na dejstvo, da so otroški organi zelo nežni in se tudi občutljivi.

Veliko otrok je živčnih že za ker žive v nenehnem trudu, glasovih, ki prihajajo s ceste, radijskega in televizijskega sprejemnika, ob loputanju z vrati, preprič in podobnem. Veliko otrok postane živčnih tudi zato, ker so jih stari časi dojenčka puščali ob moči svetlobi.

Solarjev naj stari ne bi utrujali nepotrebnem. Ze v prvih razred osnovnih šol potrebuje otrok mnogo moči za svoje delo. Ce je otrok raztresen, da mu le-ta pregled slušne organe. Ce sedi otrok v pisarnju ali brani nepravilno, zvi dve gube, je prav, ce ga peljemo pregled k okulistu. Prav pri nepravni drži otroka se moramo vprašati ali nima morda premehkkih kosti, pa nosi pretežko šolsko torbo v roki ali drugi roki in ne na hrbtu, kot edino prav.

Seveda mora otrok doma pomagati svojim staršem pri različnih gospodinjskih opravilih, ki jih zmore. To je zelo pomembno za otrokovo vzgojo in odnos do delovnih nalog, ki mu jih bo zastavljali življenje. Vendar moramo pri tem upoštevati otrokove zmogljivosti, stopnjo razvoja njegovega telesa, krepkosti ali šibkosti; ce ga prosimo naj nam nese kakšno breme (torbo ali mrežo), moramo paziti, da ne pretežko preteže. Ce ga pošljemo v vrhnje nadstropje ali pa v trgovino pazimo, da bo opravlil vse že pri poti tjakaj in ne pošljemo ga nekajkrat zapored na isto pot, in res, da takšna pot otroka ne utruja.

Odraslemu otroku ne smemo prepovedati dolgega pešačenja. Morda moči se morajo okrepiti, utruditi in se vaditi na zraku v vztrajnosti. Pač pa ne peljemo otrok v velike gneče, ker jih utruja in izčrpa prav tako odrasle, a se tega moramo niti ne zavedamo. Utrujen otrok je veliko bolj dovzeten za različne bolezni. Pri takšnem otroku se tudi bolezen kaže v hujši obliki kot pri krepkem in duševno umirjenem.

Če opazite, da je vaš otrok tako utrujen, da meji to že na začetek kakšne bolezni. Pri takšnem otroku tudi bolezen kaže v hujši obliki kot poltemno, skuhanje mu lipov ali sladek kamilični čaj, ponudite mu vitaminski sadni sok ali lahko hranilno Morda so vzroki njegove utrujenosti in nagnjenosti do bolezni na primarni: morda mu posvečate premalo skrbi, se ne pogovarjate dovolj s njim, dajete prednost drugemu mlajšemu ali starejšemu, otroku, s malokdaj doma in otrok se čuti osamljenega - in podobno...

SCHIEDEL — YU —
Kamin, dimnik št. 1
v Evropi
proizvaja in dobavlja
PGP

GRADNJA ŽALEC

TEDNIK

izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, 62250 Ptuj, Vošnjakova 3, p. p. 99. — Urejuje uredniški odbor. Izhaja ob četrtek. Odgovorni urednik je Anton Bauman. Telefonsko uredništva in uprave (062) 77-075. Celoletna naročnina znaša 800 dinarjev, za tujino 160 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-39458. — Tiska Mariborski tisk, 62000 Maribor, Tržaška 76.